ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körut 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, péntek, november 25-én. 325. szám.

A hinta.

Szinte észre se vettük, hogy amig nálunk „gyilkolják a gyerekeket", addig odaát Bécsben megmozdult a világ. Nemcsak megmozdult, de szépen, becsülettel halad előre, s egynehány nap mulva már hátrafelé kell majd tekintgetnie, hogy vajjon hol is maradt Magyarország.

Ha van logika e világon, akkor most már megint el kell jönnie az osztrák obstrukciónak. Oly szépen festene, ha felállana az osztrák Horánszky vagy Polónyi és kemény hangon megkérdezné Thun Ferencz gróf urat, hogy mit szándékozik tenni az osztrák kormány az esetre, ha Magyarországgal — szünetelvén ott az alkotmányos gépezet normális járása — nem lehetne alkotmányos uton megkötni a kiegyezést. Mire aztán gróf Thun félig korrektségből, félig szánakozásból kijelentené, hogy nem lenne illdomos dolog erre a kérdésre felelni, mert hisz utóvégre ma még nem lehet a magyar parlament teljes munkaképtelenségét konstatálni; de legyen nyugodt az osztrák Horánszky vagy Polónyi, a kormány elkészült minden eshetőségre és tudni fogja kötelességét akkor is, ha a magyar parlamentárizmus végleg beadná a kulcsot, aminek felttevésére különben ma még nem vagyunk feljogositva.

Nem tudjuk, fog-e az osztrák miniszterelnök ilyenforma beszédet mondhatni, de a jogot megadta rá e magyar ellenzék. Söt, ha van logika a világon, akkor gróf Thun ilyen beszédére meg kell erednie az osztrák obstrukciónak, minthogy az osztrák kormányelnök nem teljesiti kötelességét és nem informálja a Házat ilyen nagyfontosságu kérdésben.

Csak össze kell hasonlitani a Reichsrath helyzetét és munkáját azzal, ami nálunk öt hét óta történt s menten megczáfolódik az a hit, hogy ötven év kell, amig nálunk a nyugat ideái megérlelődnek. Dehogy kell annyi. Öt hét alatt mentünk vissza oda, ahol a bécsiek október elején voltak. Csak az a kérdés, szivesek lesznek-e az osztrákok másik öt hét alatt visszamenni megint oda, ahol ma mi vagyunk.

Ugy látszik, nem igen lesznek hajlandók megtenni nekünk ezt a grácziát.

Mert sehogyse tudunk mi paritásba jutni az osztrákkal. Ugy vagyunk, mint amikor gyerekek rátesznek egy téglára egy hosszu szál deszkát, az egyik ráül a deszka egyik végére, a másik a deszka másik végére s aztán hintáznak; egyszer az egyik, másszor a másik van fölül.

Vagy harmincz esztendeig Ausztria volt fölül; busultak a magyarok, mikor mozdul már meg a hintáló deszka, hogy mi is fölebb kerülhessünk. S a deszka megmozdult. Magunk is mozgattuk, a német császár nagyot lóditott rajta, de legnagyobbat a korona szeretete. Az osztrákok is jó nagyot segitettek, amikor szépen összegabalyodtak. Mi jutottunk fölülre; egész Európa ugy beszélte, hogy nálunk van a monarchia sulypontja; a monarchiával való szövetség azért értékes, mert a magyarok akarják; már pedig csak ők a megbizhatók, csak ő rájuk lehet támaszkodni. Maguk az osztrákok is beismerték, hogy bizony ez az igazság, ma-holnap Magyarországon lesz az egész monarchia. Jól esik ezekre az időkre visszagondolni.

Szomoru dolog, de megtörtént, hogy Polónyi Géza s az ő hivei sehogyse barátkozhattak meg ezzel az állapottal. Még csak az kellene, hogy Ausztria legyen alul. Belekapaszkodtak szépen, teljes erejükkel a deszka magyar végébe és huzták-rángatták, amig szerencsésen beleránczigálták a sárba, amig szerencsésen kicsinálták, hogy az osztrák van felül, hogy a Reichsrath parlamenthez illően dolgozik, a tisztelt Ház pedig a Reichsrathoz illően öli az időt és az országnak meg a parlamentnek a tekintélyét.

Most már aztán ugy kivánná az igazság, hogy a paritás kedveért az osztrák Horánszky és Polónyi kapaszkodjanak bele a deszka osztrák végébe. De minden jel arra mutat, hogy ezek az urak a világért se fogják nekünk ezt a szivességet megtenni. Maradunk alánt, ahová kérezkedtünk, az obstrukció jóvoltából.

Megtanulták odaát, hogy a magyar nagyságnak nem utolsó részben az osztrák maga volt az oka. Örülnek hát módfelett, hogy a sokbeszélők jóváhagyták az osztrák hibát, és óvakodni fognak attól, hogy ujból elkövessék Magyarország

Apának lenni könnyü . . .

Irta: Csehov Antal.

A tanfelügyelő, Mignev, esti sétája közben egy táviró pózna mellett megállt és mélyen felsóhajtott. Egy hét előtt ezen a helyen, mikor esti sétájából visszatért, régi szobaleánya, Ágnes, utólérte és rákiáltott:

— Várj csak! Majd megmutatom én, hogy kell egy ártatlan leányt elcsábitani! A gyereket az ajtód elé teszem . . a törvényszékhez megyek . . Feleségednek is megmondom . . .

A lány azt követelte, hogy tegyen le a nevére ötezer rubelt a bankba. Mignev erre felsóhajtott és őszinte megbánással ujra szemrehányásokat tett magának, hogy egy pillanat gyengesége miatt ennyi gondot és bajt szerzett magának.

Nyaralójához érve, leült verandájára, hogy kipihenje magát. Pont tiz óra volt. A holdból kerés látszott ki a felhők mögül. Az utczán és a nyaralók körül senkit sem lehetett látni, az öregek már lefeküdtek, a fiatalok pedig az erdőkben sétáltak. Mignev zsebében gyufát keresett, hogy czigarettára gyujtson, eközben könyöke valami puha tárgyhoz ért. Közönyösen odatekintett. És hirtelenül oly félelem fogta el, mintha maga mellett kigyót pillantott volna meg. A verandán, az ajtó előtt, egy batyu feküdt. Valami hosszukás dolog volt becsavarva egy kivarrott ágyteritőbe. A csomag egyik vége nyitva volt és mikor a tanfelügyelő kezét beledugta, valami meleget és nedveset érzett. Rémülve ugrott fel és széttekintett, mint egy bünös, aki őrei elől akar megszökni.

— Tehát mégis megtette! mormogta fogai között és ökölbe szoritotta a kezét. — Itt van . . . itt fekszik a bün! . . . Oh, Istenem.

A félelemtől, szégyentől és haragtól szinte megdermedt . . . Mit tegyen most? Mit szól ehhez a felesége, mit kollégái? Ő excellenceziája bizonyosan hasát ütögetve fogja mondani: „He-he-he, gratulálok . . . No, no, öreg, vigyázzon . . . Ördöngös ficzkó ez a mi Ératovics Semjonunk!" Az egész villátelep megtudja titkát és a tiszteletreméltó matrónák házukba se eresztik be . . . A kitett gyermekeket valamennyi ujság lajstromba szedi; és igy Mignev valamennyi kerületét körül fogja járni . . .

A nyaraló középső ablaka nyitva volt és világosan lehetett hallani, hogy benn Filippovna Anna, Mignev felesége asztalt terit a vacsorához; az udvaron a mindenes Jermolaj halalaikáját pöngette. A gyermeknek csak fel kellett volna ébredni és sirni kezdeni és az egész titok el van árulva. Mignevet leküzdhetetlen ösztön fogta el, hogy siessen el innét.

— Gyorsan, gyorsan, mormogta. Azonnal, mig senki sem látja . . . Elviszem valahová és egy idegen lépcsőre teszem.

Mignev a batyut hóna alá vette és lassu léptekkel, hogy senkinek se tünjön fel, ment végig az utczán.

— Átkozott, kényelmetlen helyzet! gondolta, lehetőleg közönyös arczot vágva. Egy tanfelügyelő a hóna alatt az utczán egy gyermeket visz! Istenem, ha valaki meglátna és az egészet elárulná, el lennék veszve.

Erre a verandára teszem . . . Nem, itt nyitva vannak az ablakok; itt megláthatna valaki . . . Hova is tegyem? Aha, Melkin kereskedő villájához viszem. Ő gazdag és jószivű, talán örülni is fog neki. Megtartja a gyermeket és felneveli.

Mignev elhatározta, hogy a gyermeket mindenáron Melkinhez viszi, ámbár nyaralója a legkülsőbb utczában van a folyó partján.

Csak ki ne esnék és ne sirna, gondolta a tanfelügyelő. Itt most egy élő embert viszek, mint egy tálczán, karom alatt. Egy eleven embert, lélekkel, érzékekkel. Ha például Melkin a gyermeket fel akarja nevelni, ugy talán tanár lesz vagy tábornok, vagy talán iró. Mi nem történhetik meg manapság! Most karom alatt viszem, mint egy rongyos batyut és harmincz-negyvén év mulva talán feszesen állok előtte . . .

Mikor Mignev egy keskeny, elhagyott utczácskán, a hosszu kerítések mentén, a hársfák sötét árnyékában folytatta utját, hirtelen ugy tetszett neki, mintha kegyetlen és bünös dolgot csinálna.

— Tulajdonképen oly közönséges, aljas do-

javára. Csak maradjunk ient, ők bizony soha többet föl nem tolnak bennünket.

Minden jel arra mutat, hogy a nagy botlás felismerése csodákat müvel Bécs városában. Odaát már is oda jutottak, — csak el kell olvasni a lapjaikat — hogy végtelen szánakozással tekintenek a szegény magyar parlamentárizmusra, amely „todtkrank" s csak ugy liheg egy kis abszolutizmus után. Micsoda pokoli örömük lehet az osztrák kollegáknak, amikor a magyar „wüste Scenen"röl irhatnak. De lesz ez még czifrábban is. Megérjük hamarosan, hogy az osztrák harcz végleg megbékél a mi rovásunkra, hogy annál alaposabban letiporhassa a magyar állam tekintélyét, mely már-már veszedelmesen kezdett növekedni.

Arra tehát kár lenne számitani, hogy majd odaát kiüt az obstrukczió, ha gróf Thun talán már a napokban elmondja majd Bánffynak október elején tartott beszédét. Polónyi és Horánszky megtanitották az osztrákokat, hogy mit nem szabad tenni az ilyen beszéd után; tehát nem is teszik. Ők elintézik majd szépen a kiegyezést alkotmányosan, komoly vitákban és emelkednek Európa szemében, a maguk becsülésében. Magyarországon pedig „gyilkolják a gyerekeket", ellenben nem lesz se kiegyezés, se indemnitás. Magyarország hihetetlen mélységekbe csuszott le a hintán, ahonnan egyhamar nem igen fog ujból kiemelkedni.

Nem engedi az osztrák bölcseség, de nem engedi a magyar bölcseség sem.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tiz órakor ülése volt.

Az indemnity. Erről ugyan már körülbelül meg is feledkeztek. Pedig hát ezért indult az egész parlamenti háboru. De hetekig tartott, mig csak odáig vihette a kormány, hogy az indemnityt napirendre tüzzék s mikor már ott lett volna a napirenden, egymásután jöttek a Hentzi-dolgok, a rendőri brutalitások, a Wlassics levele és sok egyéb. Mindig ezekről kellett beszélni s az indemnity ott volt ugyan a napirenden, de a napirendig sohasem jutott el a törvényhozás. Ma aztán megtörtént a csoda s a képviselőház megkezdte a tárgyalást. Mától fogva tehát végre arról lesz szó a parlamentben, amiért erre a sok lármára szükség volt.

Magyar királyi udvari tanácsos. Más helyen megirjuk, hogy a főváros jubileuma alkalmából ő felsége minő kitüntetéseket adott a törvényhatóság kiválóbb vezéreinek. Ezek közt a kitüntetések között van egy, amely nagy feltünést keltett. A király Kléh Istvánnak a „magyar királyi udvari tanácsos" czimet adományozta. Ez a méltóság, amely az osztrák „Hofrath"-nak felel meg, az egyetlen most Magyarországon. Régebben, a negyvennyolczas idők előtt voltak udvari tanácsosok, de azóta nem. Most — igy irja a félhivatalos „Budapesti Tudósító" — a miniszterelnök előterjesztése alapján ő felsége megengedte, hogy jövőre ismét hasonló kinevezési javaslatokat terjeszszenek elé, hogy ezáltal megszünjék az a visszásság, hogy a méltóságos czim kedvéért miniszteri tanácsosi czimeket adjanak, holott ez voltaképen hivatalos állást jelent.

A királynál. A király ő felsége ma délelőtt az általános kihallgatás előtt fogadta báró Bánffy Dezső miniszterelnököt, báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert és Lobkovitz herczeg hadtestparancsnokot. A miniszterelnök részletesen referált ő felségének a helyzetről, annak minden legkisebb nüanszáról, s mint a mai szabadelvüpárti értekezleten mondottak bizonyitják, a korona legteljesebb bizalmával tért vissza.

A kvótabizottság ülése. A magyar kvóta-küldöttség hétfőn délután öt órakor ülést tart, amelyben megállapitja a magyar országgyülés elé terjesztendő jelentését az osztrák küldöttséggel folytatott tárgyalások eredményéről, helyesebben eredménytelenségéről.

Éljen a király!

(Az országgyülésből.)

Az ülés előtt ugy volt, hogy megint nagy viharok lesznek. Ez most mindig ugy van. Az ellenzék estétől reggelig keres valami gravament s azt reggelre fölrobbantja. Tegnap pedig igen nagy gravament talált: a kultuszminiszter levelét, melylyel az iskolákat az uralkodó félszázados jubileumának megünneplésére hivja föl. Ha valami, ez aztán jókorát fog robbanni.

Mondták is az ülés előtt:

— Ki miben vétkezik, abban kell bünhődnie. S addig irta Wlassics a leveleket, mig az egyik megbuktatja.

Folyt is nagyban a készülődés. Az ellenzék keményen rontott a kultuszminiszternek s azt kellett volna hinni, hogy mindenki ugy járhat, mint Fejérváry, ha azt a jubileumot pártolni meri. S aztán mégis az történt, hogy két minisztert is meghallgattak, a védekezést se utasitották vissza, sőt az ellenzék a többséggel együtt kiáltotta:

— Éljen a király!

... Mert furcsa idők ezek. Mikor az ellenzék fog valami kis gravamenecskét, amit szabad szemmel észre sem lehet venni, abból vihart tud fujni öt napra. Mikor pedig az ország meghökken, hogy no ez igazi gravamen és ebből három évig eltáplálkozhatik az obstrukczió, akkor az a nagy gravamen hirtelen összezsugorodik és ha valami vihar hallatszik az utczára, az nem olyan ijesztő, csak a honatyák kiáltják, de pártkülönbség nélkül:

— Éljen a király!

A kultuszminiszter levelén tehát egy kicsit könnyen siklott át a parlament. A miniszter is könnyen került ki a csete-patéból, ellenben a tüntetések dolgában tovább is támadta az ellenzék, pedig ezt a miniszter sokkal szerencsésebben képviselte. Nyilatkozataiban volt erő és igazság, az a figyelmeztetés pedig, melyet egyenest az ifjusághoz intézett, egyaránt rávall a kultuszminiszterre, aki szivén viseli az ifjuság érdekét s a komoly politikusra, aki az ország rendjére is tud ügyelni...

---

log ez! gondolta. Oly aljas, hogy ennél utálatosabbat kigondolni se lehet.

Miért dobunk ily szerencsétlen csecsemőt egyik lépcsőről a másikra? Vétkes ő, hogy született? És mi rosszat tett nékünk? Gazok vagyunk.. Mulatunk és ezért a gyermekeknek kell lakolni... Én követtem el a hibát és a gyermek ezért egész életén át bünhődjék.... Ha Melkinhez viszem, Melkinék talán a lelenczházba küldik, ahol minden idegen és minden szabályszerű; szeretet, gyöngédség, kényeztetés ott nincs... Később egy csizmadiához adják inasnak, ott megtanul káromkodni, ott iszákos lesz és éhezni fog... Csizmadiánál lesz a fia egy nemes vérből származó tanfelügyelőnk e...

Hiszen ő mégis az én vérem és husom.

Mignev a fák árnyékából a holdsütötte utra lépett, itt a batyut kibontotta és megnézte a csecsemőt.

— Alszik, suttogta. Pompás legényke, sasorra van, akár az apjának... Alszik s nem is sejti, hogy az apja nézi... Bocsáss meg! legkedvesebbem, bocsáss meg! Ilyen a te sorsod.

A tanfelügyelő szemeivel pislogott és azt érezte, hogy valami megnedvesitette arczát. Becsavarta a gyermeket, aztán karja alá vette és tovább ment. Egész uton, a Melkin-villáig, feje szociális kérdésekkel foglalkozott, mig szivét a lelkiismeret mardosta.

— Ha rendes, becsületes ember volnék, gondolta, semmivel sem törődnék, hanem a gyermekkel Filippovna Annához mennék, lábaihoz vetném magamat és ezt mondanám:

— Bocsáss meg! Vétkeztem! Kinozzál engem, de ez ártatlan gyermeket ne taszitsuk el magunktól... Nékünk nincs gyermekünk, neveljük fel őt. Oh, ő derék asszony, tudom, hogy rááll... És gyermekem az apjánál fog nevelkedni.

A Melkin-nyaraló felé közeledett, oda érve határozatlanul megállt... Elképzelte, hogy otthon ül szobájában és ujságot olvas, mig sasorru fiacskája hálókabátjának rojtjaival játszik, ugyanekkor képzeletében látja mosolygó kollégáit és a hasát ütögető kegyelmes urat. De szivében a kinzó lelkiismereten kivül melegség, gyöngédség és szomoruság is lakozik.

A tanfelügyelő óvatosan a terrasse egyik lépcsőjére teszi a gyermeket. Egy elháritó mozdulatot tett és arczán ismét egy meleg könycseppet érzett.

— Bocsáss meg nekem, vén bünösnek, bocsáss meg, legkedvesebbem!

Egy lépést tett hátra, de azonnal elhatározta magát és igy szólt:

— Ördögbe is! Nem törődöm semmivel! Beszéljenek az emberek, ami nekik tetszik, mégis felnevelem.

Mignev felemelte a csecsemőt és hazafelé ment. — Beszéljenek, amit akarnak — gondolta gyorsan. — Feleségem lábai elé vetem magamat és azt mondom: Filippovna Anna — hiszen ő jó, ő megérti... És mi fel fogjuk nevelni... Ha fiu, Wladimirnek kereszteljük, ha pedig leány, Anna lesz a neve... Legalább öreg korunkra lesz egy kis örömünk...

Ugy tett, ahogy elhatározta... a félelemtől sirva, szégyentől eltelve s leirhatatlan elragadtatással lépett be nyaralójába, hol felesége előtt térdre esett...

— Pilippovna Anna zokogott és a gyermeket felesége lábai elé tette. Vétkeztem!... Ne jöjj velem a törvényszékhez... Ez itt az én gyermekem!... Jusson eszedbe az Agnes. Elcsábitott a gonosz!

Magánkivül a félelemtől és szégyentől futott ki a szabadba, mint egy olyan ember, akit most fenyitettek meg.

— Künn maradok, mig nem hivat, hogy elhatározza magát és magához térjen — gondolta.

Jermolaj, a mindenes, balalajkájával elment mellette, ránézett és a vállát vonogatta, egy percz mulva megint elment mellette és ismét vonogatta a vállát...

— Ez aztán a történet, mormogta nevetve, itt volt a mosóné, nagyságos uram, igen, a Márta és a bolond itt az utczán, a verandára tette gyermekét és mig nálam benn ült, valaki elvitte a csecsemőt... Ez aztán a történet...

— Mi? Mit beszélsz?! rivalt rá teli torokkal Mignev.

Jermolaj, ki ura haragját saját módja sze-

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső elnök bejelenti, hogy báró Szentkereszthy György vajda-hunyadi képviselő megválasztatása ellen harmincz nap alatt kérvényt nem adtak be s igy báró Szentkereszthy végleg igazolt képviselő.

Jelenti továbbá, hogy két képviselő a rendőrség viselkedése, három pedig a vallás- és közoktatási miniszternek az uralkodó jubileuma megünnepeltetéséről szóló rendelete miatt akar felszólalni a napirend előtt. Megengedi-e a Ház?

— Igen! Igen!

(Az utcza politizál!)

Makfalvay Géza a nap első szónoka. Amiatt panaszkodik, hogy a rendőrség megakadályozza, hogy az utcza politizáljon. Az abszolutizmus örjöngése az, ami ma történik. A rendőrség utczai harczot folytat a békés polgárság ellen s betör az egyetemre s ott vért ont. A tuloldal hallgat ez iszonyuság fölemlitésénél, sőt talán lelkesedik is, bár azon az oldalon, ugy látszik, csak az kelt lelkesedést, ami a zsebre vonatkozik.

Az elnök: Képviselő ur, ha ez az oldal (a nemzeti pártra mutat) méltán érzékenyen veszi a sértéseket, legyen kimélettel a másik oldal iránt. (Zaj.)

Leszkay Gyula: Hát czáfolják meg!

Az elnök: Nem czáfolatról, kölcsönös tiszteletről legyen szó.

Makfalvay Géza: A legteljesebb elégtételt követeljük s kérjük a belügyminisztert: ne kényszeritse az embereket arra, hogy önmagukat keressenek elégtételt. (Tetszés.)

Major Ferencz: Az a vadság és gonoszság, amely kormányrendeletre szuronnyal, bikacsekkel tobzódik a magyar ifjuságon: mást, mint megvetést, nem érdemel. Örök szégyenünk, hogy ilyesmi történhetik. Mit szólnak a külföldi egyetemeken, ha olvassák, hogy a magyar egyetemi ifjusággal az egyetem falain belül közönséges rablók és betörők példájára bánnak el! A legmesszebb menő elégtételt követeli az egyetemnek és ifjuságnak is.

Buzáth Ferencz: Köszönjön le a kormány!

Major Ferencz: A becsület kérdése ez!

Wlassics miniszter: Vagyok az ifjuság érdekeinek oly barátja, mint bárki!

Szalay Károly: Szép szerénység!

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Életem szép idejét töltöttem el az ifjusággal. Most kötelességemet teljesitem s terrorizálni magamat nem engedem. Kérve-kérem a magyar ifjuságot, tartózkodjék az utczai demonstráczióktól s a büntettektől. (Nagy zaj.) Önök, tuloldali urak a parlamentben akarnak biroi és közigazgatási eljárást folytatni. Azt hiszik talán, hogy az egyetem középkori azilum volna, ahova be szabad menekülni a bünösöknek s ahová a rendőrök be nem hatolhatnak. Ha büntetendő cselekmény követtetik el az egyetemen, ha annak ablakából tintatartókat vagy köveket, zsákokat dobnak le, akkor a törvény előtti egyenlőség elvénél fogva joga van a rendőrségnek oda bemenni. Nincs kriminálista, aki tagadná, hogy az in flagranti esetén a rendőrnek üldözési joga van. Ha az egyetemi demonstrácziók tartanak: bezáratom az egyetemet, ami egy félévi veszteséget fog jelenteni. (Helyeslés jobbfelől. Viharos zaj a baloldalon.)

Az elnök: Rendreutasitja Endrey Gyulát, Polczner Jenőt és Sima Ferenczet, mivel miuduntalan zavarják a szónokot.

Wlassics Gyula: Az egyetem falain is ki van függesztve a fekete táblán, hogy az egyetem bezáratása bekövetkezhetik . . . Azért mondom ujra, hogy meglepetés számba ne menjen, ha bekövetkezik. De egyuttal figyelmeztetek arra is mindenkit, hogy az egyetemi szabályzat 84. szakasza azt mondja: „ha valamely egyetemi hallgatót a fennálló köztörvények áthágása miatt más, mint az egyetemi hatóság vizsgálat alá von, erről az egyetemi tanács értesitendő, és a megejtett vizsgálat nyomán hozott itélet vele közlendő, ennek lényeges tartalma az egyetemi jegyzőkönyvbe iktatandó; ezen felül a kihágásnak az egyetemi rendre vagy az egyetem becsületére való kihatásához képest, az egyetemi tanács a tettes ellen a fegyelmi eljárást is meginditja." (Zaj balfelől.) Tehát ha ilyen áthágások történnek, amelyek miatt a rendőrség felelősségre vonja az egyetem polgárait és azokban itéletet hoz, akkor ez itéletek áttétetnek az egyetem fegyelmi tanácsához, ez a fegyelmi tanács további eljárást köteles elrendelni, ha a felolvasott szakaszban meghatározott feltételek fenforognak. (Helyeslés jobbfelől. Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon.)

Mindezeket azért mondtam el, tisztelt Ház, hogy méltóztassanak tudni, mi az álláspontom. De különösen azért mondtam el, hogy az ifjuságot, amely iránt meleg barátsággal viseltetem — melegebb barátsággal, mint azok, akik folytonosan azt mondják nekik, hogy az erőszak utjára térjenek — nemcsak kötelességszerüleg, hanem a velemszületett humánus érzelmeknél fogva arra kérjem, hagyjon fel e demonstrácziókkal, mert én a legerősebb eszközök foganatbavételétől sem fogok visszariadni. (Helyeslés jobbfelől. Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon.)

(December második.)

Kiss Albert felolvassa a kultuszminiszternek több napilapban közölt rendeletét, amely szerint a december másodikán tartandó ünnepi istentiszteleten az iskolás ifjuság résztvenni tartozik. Nem tárgyalja az ügyet mindaddig, amig a kultuszminiszter ki nem jelenti, kihez intézte ezt a rendeletet, mit czéloz vele. Ha erre választ fog kapni, majd vesz magának alkalmat, hogy a válaszra reflektáljon.

Báró **Bánffy Dezső** miniszterelnök: Tisztelt Ház! Ezernyolczszázhetvenháromban november huszonkettedikén tartott ülésében a Háznak egy ilyen inditrány tétetett. (Olvassa.) „Ezernyolczszáznegyvennyolczadik évi deczember másodikán lépett ő felsége a trónra . . ."

Polczner Jenő: Ki által tétetett az inditvány?

Báró **Bánffy Dezső** miniszterelnök: Méltóztassanak meghallgatni; azt gondolom, jogom van annyit mondani és ugy mondani, ahogy jónak látom, ha ez nem sérti a Házat, vagy nem sért egyeseket. Gondolom, eddig nem sértettem senkit. „Ezernyolczszáznegyvennyolczadik évi deczember másodikán lépett ő felsége a trónra, s ennélfogva néhány nap mulva következik be ő felsége uralkodásának huszonötödik évfordulója. Koronás királyához a hűségesen ragaszkodó és örömben, mint bánatban királyával osztozni készséges magyar nemzet is bizonynyal lojális érzülettel fogja megülni azon napot; mert e nemzet soha se fogja elfelejteni, hogy ő felsége az ő bölcseségével és nemes szivénél fogva szüntette meg azon egyet nem értést, mely trón és nemzet között egy ideig, elég sajnosan, fennállott, hogy ő felsége valósitotta meg a magyar nemzetnek azon régi óhajtását, hogy királya idejének egy részét az országban töltse, hogy koronás királyunk csakis a hazai törvények értelmében és alkotmányunk szellemében gyakorolja királyi hatalmát. (Éljenzés.) Nem puszta formaság tehát, hanem a legtisztább hazaszeretet inditott bennünket hálára a gondviselés iránt, hogy felséges királyunkat az országnak ez ideig is megtartotta s nem lehet buzgóbb óhajtásunk, mint hogy ő felsége boldogitó uralkodása minél hosszabb időre terjedjen ki." (Zaj a szélső baloldalon.)

Igy beszélt ebben a Házban Perczel Béla, ki hosszu időn keresztül ezen Háznak elnöke és Magyarország igazságügyminisztere volt. Ezen beszéd következtében tárgyalás alá jövén a kérdés, elhatározta a Ház, hogy ő felsége huszonötéves uralkodásának évfordulója alkalmából küldöttséget meneszt a felség elé, a Ház elnökének vezetése alatt, aki akkor Bittó István volt és a Háznak üdvözletét, jókivánatait fejezi ki. Ugyanez alkalommal ezen beszédnek és a Ház által ennek következtében hozott határozat hatása alatt az ország minden törvényhatósága ülést tartott, vagy legalább a legnagyobb része és a felség iránti hódolatnak, ragaszkodásnak, jókivánságnak adott kifejezést feliratokban, üdvözletekben. Ünnepelt, tisztelt Ház, az ország; sok, nagyon sok helyen hálaadó istentiszteletet tartottak. Ilyen értelemben, mondhatom, az ország megünnepelte és én szerintem megünnepelhette joggal, hacsak egyebet nem veszünk is figyelembe, mint az ezernyolczszázhatvanhetedik évi III. törvénycziket, miután ő felségének ezernyolczszáznegyvennyolczadik deczember másodikán történt trónraléptét utólagosan törvényben indemnizálta.

Hát már most, midőn azon huszonöt év eltelte óta ismét uj huszonöt év telt el és a felséges urnak a nemzet iránti jóakaratát, az alkotmányhoz való igaz ragaszkodását huszonöt éven keresztül ismételten éreztük és tapasztaltuk (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon.), akkor, én ugy gondolom, hogy sérelmet abban keresni és találni nem lehet (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.). hogy a második huszonöt esztendő végén, az ötvenedik évforduló alkalmából hálaadó istentiszteleteket tartunk országszerte, örömünknek, hálánknak adunk kifejezést, hogy az ur Isten ő felségét az ötvenedik évig is megtartotta. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Természetesnek tartom, hogy a királyhoz való hü, igaz ragaszkodás szempontjából a kultuszminiszter ur maga is az ifjuság figyelmét felhivta. (Élénk helyeslés jobbfelől.) És azon alkalommal itt nem egy hosszu, csak egy napra terjedő tanácskozás következtében lett elhatározva a küldöttség megválasztása. Névszerinti szavazás jegyzéke itt a naplóban fel van véve, Az akkor a balközépi ellenzék is azon álláspontra helyezkedett, hogy az ő felségét megilletö ragaszkodásnak, hálának kifejezést kell adni.

Endrey Gyula: Akkor már kozmások voltak. (Zaj. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Báró **Bánffy Dezső** miniszterelnök: Ha talán kozmások voltak is egyesek, talán nem volt kozmás Eötvös Károly, (Nagy zaj és nyugtalanság balfelől.) az az Eötvös Károly, aki most az önök soraiban ül, az az Eötvös Károly, akinek én a nevét . . . itt e jegyzékben az igennel szavazók között hasonlóképen feltalálom. Mindezekre való tekintettel én természetesnek, jogosnak, törvényesnek tartom a kultuszminiszter urnak rendelkezését és jogosnak, törvényesnek és helyesnek tartom, ha annak idején ebben a kérdésben a tisztelt Ház is, hiven az ezernyolczszázhetvenháromban elfoglalt álláspontjához, ugyanazon álláspontot fogja elfoglalni, mint amelyet elfoglalt akkor. (Hosszantartó élénk helyeslés a jobboldalon. Zaj a szélső baloldalon.)

Papp Elek: A kultuszminiszter az összbirodalom és a császárság eszméjét akarja megünnepeltetni az ifjusággal. Adjon ki rendeletét a miniszter a márczius tizenötödikének s október hatodikának megünneplése iránt s vonja vissza a deczember másodiki államcsiny megünneplésére vonatkozó titkos rendeletét. (Tetszés.)

Hentaller Lajos: Sárga-fekete láz! Fejérváry irja hozzá a történetet.

Pichler Győző: Ez szolgaalázkodás. Micsoda napot akar megünnepeltetni Wlassics? Deák Ferencz ezt a kort sulyos szenvedések, és alkotmányunk eltörlésének, idegen rendszer nyomasztó hatalmának, a rosszakarat és bün idejének nevezte.

Hentaller Lajos: És ezt a kort akarja Wlassics megünnepeltetni.

Wlassics Gyula: De nem a kort, a királyt ünnepeljük.

Hentaller Lajos: De akkor nem volt király. Az egyik leköszönt, a másik még nem volt megkoronázva.

Wlassics Gyula: De van most király!

Az elnök: Hentaller ur paralell beszédeket mond, ehhez nincs joga, rendreutasitom.

Pichler Győző: Ezernyolczszázhetvenháromban a valódi ellenzék ellenezte az ünneplésben való részvételt, pedig akkor nem állottunk az alaptörvénybe ütköző, minden alkotmányt felfüggesztő rendeleti kormányzás előtt. Irányi Dániel ezernyolczszázhetvenharmadiki beszédéből olvas fel passzusokat. Deczember második tizenhét olyan esztendőnek a kezdetét jelenti, amely esztendők alatt vérbefulasztotta egy aljas és gonosz rendszer a magyar nemzetet. Vérpiros miseruhában kell ekkor istenitiszteletet tartani.

Az elnök: Kérem, tartson mértéket.

Pichler Győző: Hivatkozni kell az uralkodó alkotmányos érzületére és aggodalommal kell tekintenünk az uralkodó utódaira.

---

rint magyarázta, megvakarta nyakszirtjét és felsóhajtott:

— Bocsásson meg nagyságod! — szólt, hanem most a nyári üdülés alatt mindenütt vannak asszonyok . . .

Ekkor egy pillantást vetett urának a bámulatot és visszafojtott haragot kifejező arczára és torkát köszörülve, folytatta:

— Természetesen ez illetlen, hanem mit csináljon az ember . . . Nagyságod megtiltotta ugyan, hogy idegen asszonyt az udvarba eresszünk . . . de ha az embernek magának nincs . . . Azelőtt, mikor az Ágnes itt szolgált, nem eresztettem be senkit, mert akkor volt asszony, az Ágnes, de most, mikor senki sincs itt, nem lehet asszony nélkül kijönni . . . Mikor az Ágnes itt volt, persze nem fordult elő ilyen illetlen dolog, mert maga az Ágnes . . .

— Takarodj a pokolba, te golyhó! — ordította Mignev, lábával dobbantott és visszament a szobába.

Filippovna Anna bámulva és felháborodva még régi helyén ült és könyes szemeit nem vette le a csecsemőről . . .

— No, no — dadogta sápadtan Mignev, száját nevetésre késztetve . . . Én csak tréfáltam . . . Ez, ez nem az enyém, de . . . a másoké, a Mártáé . . . Én . . . én csak tréfáltam . . . Vidd a mindeneshez!

Forditotta M—th L.—é.

Az elnök: Ezért a képviselő urat rendrentasitom. Tilos az utódok alkotmányos érzületét meggyanusitani. (Mozgás. Helyeslés.)

Pichler Győző: Bikacsekkel, puskatussal, Hentzi imádással, államcsiny megünneplésével nem lehet önérzetes magyar ifjuságot nevelni.

Wlassics Gyula miniszter: Kijelenti, hogy a lapokban közölt az a rendelete, amely szerint ő, a miniszter, elrendelte az ifjuságnak ezernyolczszázkilenczvennyolcz deczember másodikán a templomba vezetését, nyilvános átirat. E rendelet nem titkos. Átiratot irtam az egyházi hatóságokhoz is, értesitvén, hogy a kormányhatóságok is részt vesznek a deczember másodiki ünneplésben. . . .

Hentaller Lajos: Ez a hazaárulás!

Wlassics Gyula: Tiltakozik az ellen, mintha ő az összbirodalmi eszmét akarná hecsempészni a magyar ifjuság lelkébe. Nem a kort akarjuk ünnepelni, hanem azt, hogy deczember másodikán dicsőségesen uralkodó királyunk (Éljenzés, taps) életének nevezetes fordulatához jutott.

Hentaller Lajos: Császár lett!

Wlassics Gyula: Alkotmányosabban uralkodó király még nem ült a magyar trónon, mint a mostani. (Általános éljenzés.) Nem azt mondom, hogy az ezernyolczszáznegyvennyolczadik évi deczember második nap az, amelyet ünneplünk, hanem az ezernyolczszázkilenczvennyolcz deczember másodiki nap az, amely királyunknak életében nevezetes forduló pont. (Éljenzés jobbról.)

Kiss Albert: Ott van a király születésnapja: mindnyájan buzgón fogjuk akkor ünnepelni a királyt, akit az Isten sokáig tartson meg mindnyájunk és különösen alkotmányunk épségére, amely a kormány kezében nagy veszedelembe jutott. (Taps. Éljenzés.)

(Az Indemnity.)

Hegedüs Sándor, a pénzügyi bizottság előadója ismerteti a javaslatot s a pénzügyi bizottság jelentését. Az ellenzék a javaslatot, mikor benyujtották, korainak találta. Ma november végén ez a kifogás már elesik. Bartha deczember tizenötödikére, Bolgár deczember elsejére kivánta kitüzni e javaslat tárgyalását. Ez utóbbi terminust már nagyon is megközelitettük. Téves az a hit, hogy az indemnitás mindenre felhatalmazást adna a kormánynak, mert a felhatalmazás csak az idei költségvetés keretében való intézkedésre szól. Hogy a január-április hónapokra a kormány felhatalmazást kap a renoelkezési alap ezreire is, ezt kifogásolni kicsinyesség. A tárgyalási sorrend tekintetében a napirendvita idején felhozottakra reflektálva, bizonyitja, hogy a városok kártalanitásáról szóló törvény indemnitás nélkül végrehajtható sem volna, igy fölösleges volna előbb tárgyalni. A kiegyezés nagy komplexumát deczember végéig már letárgyalni nem lehet: helyes tehát, ha azt tárgyaljuk le, amit lehet, az indemnitást tudniillik. Ha az indemnitást letárgyaljuk: azonnal bekövetkezhetik a kiegyezési javaslatok tárgyalása. Nagyobb kár volna az országra az indemnitás nélkül való kormányzás, mint a kiegyezés nélkül. Ez áll alkotmányjogi szempontból is. A parlament eredetének fogva voltakép az állami költségvetés megrostálására alakult. Ezerhétszáznyolczvannégyben az angolok egy évben hatszor vetették vissza a költségvetést, de az indemnitást nem akadályozták. Gyakorlati igazságból tették ezt. Nem pártszempontból beszélek. (Zajos nevetés az ellenzéken.) Ne feledkezzenek meg küzdelmükben némely dolgokról. Ne feledjék el, mily káröröммel nézik e vitát ellenfeleink! Ne feledjék: mennyi kárunk van közgazdaságilag. Ne feledjék: hogy egy nemzet fiai vagyunk s nem helyes egymásra hannibáli kegyetlenséggel törni.

Polónyi Géza: Ezt a rendőröknek mondja.

Hegedüs Sándor: Csak egy házi orvosság van.

Polónyi Géza: Bánffy menjen el!

Hegedüs Sándor: Ne egymással, hanem feladataink kal foglalkozzanak. (Zajos tetszés a jobboldalon.

Kossuth Ferencz: Első háziorvosság az lehet: lelkiismeretes kormány. Amikor egy angol kormány az állam sarkalatos törvényét megsértette, az angol ellenzék fegyvert fogott s a parlament még a királyt is lefejeztette. (Taps a baloldalon.) A szélsőbal még az ezernyolczszázhatvanhetediki kiegyezést is védi kivételes időben, tehát jogosult a kivételes fegyverek alkalmazása, különösen egy erőszakos kormánnyal szemben, amely a legnagyobb törvénytelenségekre is kész. Az a kormányerőszak szüli az ellenzék reakcióját. Az indemnity a budgetjog egy része. Hegedüs angol példákra hivatkozott, ő, a szónok hazai tekintetekre hivatkozik. Deák Ferencz szerint fontos okokból szabad az indemnitás törvényerőre emelését megakasztani, Tisza Kálmán pedig ezt a többi nemzeti jogok megvédésére alkalmas eszköznek hirdette. Az indemnity annyit jelent, hogy a kormány felmentetik oly cselekedetei terhe alól előre, amely cselekedetei nem is ismerhetők. Ami most folyik az országban, az kész bizonyság arra, hogy a hatvanhetes alapon nem lehet megvédeni az ország alkotmányos szabadságát. Mikép követelhet a kormány bizalmat, amikor a kiegyezésre programmot nem ad. A kormány a mult év végén már kirételes eszközökhöz nyult a vám- és kereskedelmi szövetség dolgában, megsértvén törvényeinket. Jogosult-e ilyenkor a kivételes fegyver? Igen, sőt kötelező. (Tetszés.) Hogy a többség a parlamentbe jutott: annak az alapja a törvénytelenség, mert a miniszterelnök vallomása szerint pénzből és presszióból került ki a győzelem. (Tetszés.) Nem mandátumot, hanem börtönbüntetésre szóló itéletet kellett volna a vesztegető uraknak kézbesiteni. A miniszterelnök idáig csak Plató és szent Simon filozófiájával foglalkozott, ma már Fichte követője, aki azt hirdette, hogy kivüle senki és semmi nem létezik. (Derültség.) A miniszterelnök ezernyolczszázkilenczvenhat deczember 10-én még ugy értelmezte az ezernyolczszázhatvanhetedik évi XII. törvényczikk hatvannyolczadik szakaszát, hogy osztrák alkotmányosság nélkül csak önálló vámterület képzelhető. Lukács miniszter is ezt hirdette még ezernyolczszázkilenczvenhat február huszonnyolczadikán. Ugyanez év február huszonötödikén báró Dániel miniszter még határozottabban nyilatkozott. Hogyan változhatott meg ily alaposan a miniszter urak nézete? Bécsből fuj a szél és a magyar kormány forog a szél irányában. Határozati javaslatot ad be, melyben a kormánynak az indemnityt megtagadja. (Éljenzés a szélső baloldalon.)

Az elnök: Holnap folytatjuk a tanácskozást. Az ülést bezárom.

A politikai helyzet.

A képviselőház mai ülése alatt a folyosón a legkalandosabb hirek voltak elterjedve. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a felségnél volt magánkihallgatásról jött egyenesen a Házba, ahol néhány előkelőbb politikussal konferált. Ekkor lett köztudomásuvá, hogy a szabadelvű párt még ma este értekezletre gyül össze, melyre Perczel Béni igy hivta meg a párt tagjait:

— Jöjjetek el, mert érdekeslesz.

Magától értetődik, hogy ennek hire ment az ellenzéki képviselők körében is, akik ennek a hirtelen összehivott konferenczián nagy fontosságot tulajdonitottak. Megindultak a kombinációk is, ezeknek kifejezése lett a függetlenségi párt este megjelenő közlönyének feltünő módon közzétett helyzetczikke, melyben a képviselőház elnapolását holnapra vagy holnaputánra helyezi kilátásba. A parlament elnapolásával egyidejüleg válságot is hirdet a Magyarország, ezenkivül pedig a sorok között deczember másodikára, az uralkodó ötvenéves jubileuma alkalmából tüntetéseket sejtet.

A válsághirek a szabadelvű párt körében nem találtak semmiféle hitelre, mindazonáltal élénk várakozással néztek a konferenczia elé, melynek lefolyása csak igazolta, hogy az elterjedt kalandos hireknek nincsen semmi komoly alapjuk. Az értekezlet folyamán a miniszterelnök ismételten és nyomatékosan hangsulyozta, hogy a kormány a korona teljes bizalmát birja. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a parlamentben most már nyugodtabb tárgyalások fognak beállani, de ha e feltevésében csalódnának, akkor a kormány erélyes intézkedésektől se fog viszszarettenni. A párttól kitartást és a nyugalom megőrzését kéri e nehéz napokban. A párt a legnagyobb helyeslésssel vette tudomásul a kormányelnök ezen határozott kijelentését, melynek hire még az este elterjedt az ellenzéki pártkörökben is, hol nagy csalódással fogadták, mert az összes kombinációk igy halomra dőltek.

A függetlenségi és 48-as párt különben ujabb akcióra készül. Miután az egyetemi ifjuság tüntetésével kudarczot vallott, most nagyobbméretü tüntetéseket rendez. Egy mai értekezletben, melyhez egyetemi ifjakat, ellenzéki polgárokat és asztaltársaságok képviselőit is bevont, elhatározta, hogy vasárnap nagy tüntető körmenetet rendez, népgyüléssel együtt, melyen az egyéni jogok és szabadságok ellen való „merényletekkel" szemben fog állást foglalni.

A szabadelvü párt mai értekezletéről a következő tudósitást adjuk:

A szabadelvü párt értekezlete.

Az országgyülési szabadelvü pártnak báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt értekezlete volt. A párttagok élénk érdeklődése mellett felszólalt

Báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök és ezt a nyilatkozatot tette:

Nem kiván az értekezlettől ezuttal tanácskozást vagy határozat-hozatalt. Csakis rövid nyilatkozatot óhajt tenni. Nem forog fenn határozat hozatalának szüksége azért, mert a legutóbbi értekezletén teljes egyértelmüséggel jelentette ki a kormány iránt való bizalmát és azt, hogy a kormány törekvéseit helyesli. (Élénk felkiáltások: Ugy van! Ugy van!) A mai nappal a képviselőház látszólag a nyugodtabb tanácskozások rendjébe lépett, amenynyiben az indemnity törvényjavaslat tárgyalása kezdetét vette. Óhajtaná, hogy a tanácskozások valóban nyugodtabb mederben folyjanak; aggályai vannak azonban arra nézve, hogy éles és szenvedélyes kifakadások továbbra is erős próbára fogják tenni a párt türelmét és nyugalmát. Pedig e nyugalom megőrzésére, legalább egyelőre, feltétlenül szükség van. Bőséges indokaink lennének arra, hogy a párt az erélyesebb akció terére lépjen; azonban az ország és az ügy érdekében mégis kérnie kell a pártot eddigi nyugodt magatartásának a megőrzésére. Minden ellenkező hiresztelések daczára semmi ok sincs az aggályra és a nyugtalanságra. (Általános élénk helyeslés.) Amidőn a párt legutóbbi értekezletén biztositotta őt teljes bizalmáról, kijelentette, hogy a kormány dicsekedhetik a korona bizalmával. Ama hiresztelésekkel szemben, melyeknek csak az a czéljuk, hogy a párt összetartását megbontsák, határozottan ismételheti, hogy a korona bizalma a kormány iránt nem ingott meg. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés.) Eme kijelentése szokatlan lehet s talán nem is egyezik meg teljesen a parlamenti formákkal, de amidőn mindenféle hiresztelésekkel arra számitanak, hogy a pártban meggyengitik a kitartást és az erőt, szólónak is szabadságot kellett vennie e kijelentésre. (Általános helyeslés.) A kormány minden eshetőséggel szemben készen áll s ha a további alakulások ugy parancsolják, nem fogja elmulasztani a szükséges akciót, hogy a kérdések az ország érdekeinek megfelelően oldassanak meg. Kétségtelen hogy előbb-utóbb erélyes dispozicziókra lesz szükség, azonban egyelőre szóló csak nyugalmat és kitartást kér a párttól s azt, hogy bizalommal nézzenek a jövő elé. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés.)

Az *elnök* erre kijelenti, hogy a párt egyhangulag helyeslő tudomásul veszi a miniszterelnök előterjesztését.

Ezzel az értekezlet Bánffy báró miniszterelnök lelkes éltetésével véget ért.

KÜLFÖLD.

Az uralkodó ötvenéves jubileuma. Bécsből jelenti tudósitónk: Holnap délelőtt tizenegy órakor tartja a Reichsrath ünnepi ülését, amelyen a császár-jubileum alkalmából hódolatát fejezi ki az uralkodó előtt.

A mai ülésen ennek ötletéből Schönerer és társai a következő inditványt nyujtották be:

Én és elvtársaim az ügynevezett jubileumi ülésen jelen nemlehetünk, mert nézetünk szerint a német nép képviselői mindaddig nem vehetnek részt semmiféle loyalitási nyilatkozaton, amig a törvényellenes nyelvrendeletek fennállanak. Bátorkodunk tehát, én és elvtársaim, azt az inditványt tenni, hogy a Ház elnöke szombat estére, Niebelungen hónap (ez a németultrák nyelvén novembert jelent) huszon-

hatodikára rendkivüli ülést hivjon egybe, amelynek egyedüli tárgya legyen a következő:

Napirendre kell tüzni egy inditványt, amely szerint emléktáblát erősitenek a parlamenti oszlopcsarnok falába, amelyen meg legyen örökitve, hogy e napon mult egy éve, hogy rendőrséget hoztak be az osztrák parlamentbe.

A jobboldalon nagy kaczagással fogadták ezt az inditványt, a baloldal ellenben Heil!-kiáltásokkal üdvözölte Schönerert bolondos ötletéért.

Az elnök pedig rövidesen kijelentette, hogy Schönerer ur tréfáját nem hajlandó komolyan venni és semmi esetre sem hi egybe szombat estére rendkivüli ülést.

A bécsi bankok elhatározták, hogy deczember 2-án délután egy órakor bezárják irodáikat.

Az osztrák-magyar bank főtanácsa ma ünnepélyes ülést tartott, melyben dr. Kautz Gyula bankkormányzó ünnepi beszéde után hódolatának adott kifejezést ő felsége ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmából. Ezt a hódolatot a május 4-én tartott rendkivüli közgyülés határozata értelmében legfelsőbb helyen tudomásra fogják hozni.

*

Ide teszszük azt a nagyváradi táviratunkat is, mely hirül adja, hogy Schlauch Lőrincz biboros pásztorlevelet bocsátott ki ő felsége ötvenéves császári jubileuma alkalmából. A pásztorlevél rámutat első sorban a jubileum ritka voltára. Ezeréves hazánk történetében csak Zsigmond király, kinek szintén volt császári koronája, uralkodott félszázadon át. A királyok királya megadta ő felsége népeinek ezt az örömünnepet. Királyunk egyéni és uralkodói nagysága rendkivülivé avatja ezt az ünnepet. Ferencz Józsefet, akit méltán neveznek a legalkotmányosabb uralkodónak, hazánk legnagyobb királyai közé emeli a történelem. A jubileum megülése csökkenti a lassan hegedő sebet, amely a népet és a királyt együtt érte, de — fájdalom — csak még bensőbbé teszi imánkat. A pásztorlevél elrendeli ezután, hogy deczember 2-án a székesegyházban és az egyházmegye minden templomában hálaadó istentisztelet tartassék; a hatóságok, testületek és a tanuló-ifjuság az istentiszteletre meghivandók és az egyházmegye iskoláiban szünet tartandó.

A román trónbeszéd. Vasárnap nyitja meg a kamarákat Károly király. A megnyitásnál elmondandó trónbeszéd szövegét a polesi kastélyban tegnap a király elnöklése alatt tartott miniszter-tanácsban állapitották meg. Hir szerint a trónbeszéd a külföldi államokhoz való viszonyt barátságosnak jelezve, különösen kiemeli a román királynak Pétervárott tett látogatását és meleg szavakban emlékezik meg királyunk uralkodói jubileumáról.

A Reichsrathból. A Reichsrath mai ülésén — mint nekünk Bécsből jelentik — a napirend előtt Steiner Lipót antiszemita képviselő a bécsi kereskedők egy kérvényét nyujtotta be, amelyben a petroleum vámjának felemelése ellen foglalnak azok állást. Kifejti a szónok, hogy a zsidók a galiczíai nemesekkel egyesültek, hogy a petroleumvámmal nyerészkedjenek. Ő a független sajtóra és a Ház jobb érzelmü képviselőire appellál, hogy a dologban vegyék fel a harczot.

Pessler képviselő százhuszonkilencz felsőausztriai község nevét olvassa fel, amelyek a kiegyezési javaslat ellen foglaltak állást.

Pessler beszéde után áttért a Ház a napirendre, a galiczíai dolgok tárgyalására.

Itt Pótocsek (lengyel klub tagja) és Stabinski (lengyel néppárti) szólalt fel. Mindketten sürgették a kivételes állapot megszüntetését. Az ülés végén Hohenburger és társai a csehek követelései tárgyában meginterpellálták a kormányt. Ez interpellációban azt mondta Hohenburger, hogy a cseheknek adandó engedmények a német népet mélyen sértik, ennélfogva a miniszterelnöktől felvilágositást kér a konczessziók tartalmára nézve.

A parlamentben az üléseket tudvalevőleg deczember 5-ig akarják elhalasztani, hogy e közben a kiegyezési albizottságok tárgyalhassanak. A jobboldal azonban nem megy bele a halasztásba, mert előbb le akarja tárgyalni az állami szolgák javadalmazására vonatkozó törvényjavaslatot, ennélfogva lemondottak e tervről s igy a holnapi ünnepi ülés után már jövő szerdán lesz a legközelebbi ülés.

Lueger ur kirohanása.

Bécs polgármestere mindig hivatottnak érzi magát, hogy Magyarország dolgaiba beavatkozzék. Az ő präpotens modorával gyakran keresi az ürügyeket, melyek alatt elmondhatja a maga véleményét mi rólunk. Tegnap egy külváros választói értekezletén tartott filippikát ellenünk. Hogy ebben az ő ismeretes frázisai a zsidómagyarokról is bennfoglaltattak, azon nem lehet csodálkozni — mert azok az ő privátgusztusát képezik, de hogy ez az ur merészel Magyarországgal szemben fenyegetőzni, az tullép minden parlamenti illendőséget és erre ideje volna őt már egyszer alaposan figyelmeztetni.

Legujabb kirohanása egyébként igy hangzik:

„Ami most Magyarországon történt, az teljesen érthetetlen. Egy táborszernagy megtámadja a hadügyminisztert és a magyarok mégis szidalmazzák. Mint Bécs város polgármestere, kijelentem, hogy a Hentzi-szobor Bécsbe kerül, de csak azalatt a feltétel alatt, hogy visszaviszik, mihelyt ismét rendes állapotok állanak be odaát.

Fájdalom, nálunk mindig akadtak olyanok, akik zajongtak, ha a magyar fenhéjázás ellen állást foglaltunk, sőt magamat is, midőn Magyarország ellen küzdöttem, saját párthiveim majdnem cserbenhagytak.

Ma, hála Istennek, a Magyarország elleni harcz a közjóhoz tartozik nálunk is; most már, hogy annál sikeresebben működhessünk a zsidómagyarok pöffeszkedése ellen, a hadsereg becsvágyát kell felébresztenünk; hadd lássák a katonatisztek, hogy Magyarországon hogyan bánnak el a katonai hűség és önfeláldozás emlékére felállitott szoborral és hadd gondolkozzanak efelett. Ideje már, hogy a zsidómagyarokkal végre alaposan elbánjunk. Magyarországban Kossuth uralkodik. Ezeken a szomoru állapotokon változtatni kell. A judeo-magyarok vekmerőségét meg kell törni. Persze igaz, hogy nálunk Ausztriában nincsenek bátor emberek. Csupa aggodalomból, hogy szakadásra kerül a dolog, mi mindig engedünk.

Ha egyszer jönnének oly férfiak, kik a zsidómagyaroknak megmondanák, hogy vagy-vagy, akkor megláthatnók, hogy miként hátrálnának meg előlünk a magyarok. De ehhez bátorság kellene! De ha folyton mi hátrálunk és csupa ijedtségből reszketnek a miniszterek, valahányszor Bánffy idejön, akkor soha sem fogunk valamit elérni.

Ideje, hogy megmutassuk, hogy nem vagyunk a magyarok szolgái!

Az anarchisták ellen.

Róma, november 24.

Az anarchista-ellenes nemzetközi értekezletet Canevaro olasz külügyminiszter ma délután félhárom órakor nyitotta meg a Corsini-palotában. Az olasz miniszterek közül megjelentek: Pelloux miniszterelnök és Finocchiaro igazságügyi miniszter. Néhány megbizott kivételével, akik még nem érkeztek meg és kimentették magukat, jelen voltak az összes képviselői az európai hatalmaknak, amelyek mind elfogadták a meghivást.

Umberto olasz király nevében Canevaro külügyminiszter köszönetet mondott az értekezlet tagjainak megjelenésükért és kijelentette, hogy a király szerencsésnek érzi magát, hogy királysága fővárosában az összes európai államok képviselőit együtt láthatja és a legjobb sikert kivánja az értekezletnek. Nem illeti meg a kormányt, folytatta beszédét a miniszter, hogy bármi módon elébe vágjon az értekezlet határozatainak. Mindenki tudatában van ama sok és komoly nehézségnek, amelylyel az a feladat jár, melyet sulyos kötelességük ró a kormányokra. Az a körülmény, hogy azonnal egyértelmüen belátták a szükségességét a közös megegyezésnek az egész társadalmat fenyegető veszedelemmel szemben, jó előjel. Az a nagy bölcseség és az előzékenységnek az a szelleme, amelyet önök magukkal hoznak tárgyalásainkhoz, jó eredményt enged remélni.

A nagykövetek doyenje, báró Pasetti osztrák-magyar nagykövet, köszönetet mondott a fogadtatásért a miniszternek, fölkérte, hogy juttassa az értekezlet hódolatát a szuverénekhez és azt inditványozta, hogy az értekezlet Canevarot válassza még elnökévé. Canevaronak már sikerült nem egy bonyolult feladatot megoldani és igy sikerülni fog neki az értekezlet tanácskozásait is jó eredményre vezetni.

Ezt az inditványt egyhangulag elfogadták.

Canevaro köszönetet mondott és ügyrendet hozott javaslatba, amelynek tervezetét már előbb szétosztottak a tagok között és a melyet csekély módositásokkal el is fogadtak.

Az ügyrend értelmében Canevaro báró Pasetti nagykövetet és a belga követet kinevezte az értekezlet alelnökeivé. Titkárok Pückler, Blondel és Bónham nagykövetségi tanácsosok léttek.

Ezután az értekezlet megkezdte munkálatait a programm megállapitásával.

Az ülés félhat órakor ért véget. A legközelebbi ülés holnap lesz.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár utja.

München, november 24. A német császári pár ma délelőtt fél 12 órakor ide érkezett. A fényesen diszitett pályaudvaron Luitpold régens-herczeg és valamennyi herczeg és herczegnő fogadta a császári párt. Azonkivül ott voltak az összes miniszterek, a német szövetséges államok követei, az osztrák-magyar követ és a legfőbb udvari méltóságok. Szives üdvözlés után a császári pár a kastélyba ment, ahol reggeli volt, amelyen a régens-herczeg és a császár pohárköszöntőket mondtak. Egy órakor a császári pár elbucsuzott a fejedelmi személyektől és tovább utazott Stuttgartba. Negyedórával rá Luitpold régens-herczeg Lajos és Lipót herczegekkel a spessarti vadászterületre ment.

Stuttgart, november 24. A császári párt a király és neje fogadta a fényesen diszitett pályaudvaron. A vonat hat órakor érkezett ide. A császári pár a gazdagon teritett buffetben frissitőket vett magához. Hét órakor szivélyesen elbucsuztak a királyi pártól, mire a vonat elindult Berlin felé.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, november 24. A gyarmatügyi miniszter megengedte Dreyfusnénak, hogy férjének táviratot küldjön. A táviratot a guyanai kormányzó czimére kell elküldenie, aki azt közvetlenül Dreyfushoz juttatja.

Páris, november 24. Picquart ezredest ma reggel átkisérték a törvénykezési palotába, ahol a semmitőszék kihallgatta. Déltájban visszakisérték a Cherche-Midi fogházba, ahonnan a reggeli után ismét a semmitőszék elé vitték, ahol tovább foly a kihallgatás.

Páris, november 24. Zurlinden tábornok ma délelőtt aláirta azt a határozatot, amelynek értelmében Picquart ezredest hamisitás miatt haditörvényszék elé állitják. A haditörvényszék előtt deczember 12-én lesz a tárgyalás.

Labori, aki tegnap még csak az ujságokból tudta a katonai biróság határozatát, a hivatalos végzés vétele után meg fogja tenni a szükséges lépéseket. Hir szerint meg fogja támadni a katonai biróság illetékességét, mivel Picquart a hadsereg kötelékéből való elbocsátása óta a polgári törvényszék illetékessége alá tartozik.

Páris, november 24. Picquart-t azzal vádolják, hogy a „petit bleu" czimét hamisitotta. Állitólag ő irta rá Esterházy nevét.

A Piquar-t védő lapok felszólitják Schwarzkoppent, hogy nyilatkozzék.

Az „Aurore" ma azt irja, hogy Picquart-t a hamisitók vádolják hamisitással és azt kérdi Schwarzkoppentól, hogy sirba akarja-e vinni titkát.

Több lap szerint Zurlinden hozzájárul annak a két tisztnek inditványához, akik Picquart ellen a vizsgálatot vezették. Megjegyzésre méltó, hogy ezt a két tisztet Zurlinden egyenest a videkről rendelte Párisba a vizsgálat teljesitésére.

Anglia külpolitikája.

London, november 24. Hicks-Beach pénzügyminiszter tegnapi edinburgi beszédében a következőket mondta: A legutóbbi események fel fogják világositani az ország közvéleményét Egyiptomot illetőleg és rövid időn az egész világ közvéleménye egyet fog érteni abban, hogy Európában, még Franciaországban is, erősen elterjedt az a felfogás, hogy a brit okkupáció a közjót szolgálja.

A spanyol-amerikai béke.

Madrid, november 24. Kormánykörökben hiszik, hogy a békeszerződést már a jövő hétfőn aláirják. A cortez karácsony előtt még egyszer összeül, hogy a szerződést jóváhagyja. Deczember 22.-én a cortezt elnapolják. Ezzel egyidejüleg lemond Sagasta a miniszterelnökségről; de általában azt hiszik, hogy a királyné ujra megbizza a kabinetalakitással.

Madrid, november 24. A hivatalos lap dekrétumot közöl, amelyben a régenskirályné elfogadja Blanco tábornagy lemondását és buzgó, körültekintő és lojális szolgálataiért megelégedését fejezi ki.

HIREK.

A király itthon.

Még csak néhány napig marad itthon a király. Ma érkezett Gödöllőről a fővárosba és délelőtt általános kihallgatást adott. A kihallgatáson a következők járultak a király elé:

Báró Podmaniczky Géza valóságos belső titkos tanácsos, Okolicsányi Sándor követ és Almássy István kamarások, Mérey Kajetan követségi tanácsos, báró Rédl Lajos főrendiházi tag, báró Malovecz Antal altábornagy, Trösch Henrik, Tempiu Ágost és Pfliegel Emil vezérőrnagyok, Zsigmondovits Mihály kuriai biró, Bernáth Elemér királyi táblai elnök, báró Stippits József és Thallacz István alezredes, Hodoly Elek főtörzsorvos, Papp-Szilágyi László osztálytanácsos, Emich Gusztáv asztalnok, Linhart György akadémiai tanár. Testületileg fogadta a király: a kolozsvári egyetem küldöttségét, melyben ott volt dr. Terner Adolf rektor, Kolozsváry Sándor, Davida Leo, Schneller István és Farkas Gyula dékánok; az egyetemi segitő-egyesület küldöttségét Szemenyey Kornél vezetésével, a császári és királyi államhivatalnokok özvegyeinek és árváinak egyesülete részéről Demmer Mária pénzügyi főtanácsosné és Oliva Leopoldina jelentek meg, végül a budapesti zsidó hitközség küldöttsége Müller Adolf elnök vezetésével.

Az egyetemi segitő-egyesület küldöttsége azt kérte a királytól, hogy a jövő évi jótékonyczélu államsorsjáték jövedelméből a segitő-egyesület pénztára is részesedjék. A király a küldöttséget kegyesen fogadta s megkérdezte mióta áll fönn az egyesület és vajjon a megjelentek mind jogászok-e? Végül pártfogását megigérve, kegyesen elbocsátotta az ifjakat.

A kolozsvári tudományegyetem küldöttségét, amely az egyetem alapitó oklevelét köszönte meg a királynak, ő felsége nagyon kegyesen és jóindulattal fogadta. A rektor köszönő szavaira azt válaszolta, hogy örömmel adta az alapitó levelet és reményli, hogy az egyetem a jövőben is mindig méltó lesz a kitüntetésre. Aztán a tanulók szorgalma és magaviselete felől tudakozódott és a dékánokat is megszólitotta. Különösen örült annak, hogy már a Királyhágón inneni részekből is nagyobb számban keresi fel az ifjuság a kolozsvári egyetemet és igy jobban megoszlik a hallgatóság a két egyetem között.

Az audenczia után, délben egy órakor, számyságéde kiséretében megnézte III. Béla király és felesége koporsóját a budavári Mátyás templomban. A templom ajtajában Forstár Gyula miniszteri tanácsos, dr. Rónay Béla miniszteri osztálytanácsos, dr. Török Aurél egyetemi tanár, Schulcz Frigyes müépitő és dr. Nemes Antal plébános fogadta.

Amint az udvari kocsi megállott és a király kiszállott, a plébános szentelt viztartót és keresztet nyujtott ő Felségének, aki meghintette magát a szenteltvizzel és megcsókolta feszületet.

Dr. Rónay Béla vázolta azután a királyi pár csontjainak hányatását s fölemlitette, hogy ő felsége bőkezüségéből nyertek a királyi csontok méltó örök nyugvóhelyet, ami ő felsége nagylelküségét, az Árpádok iránt való kegyeletét is örökemlékezetüvé teszi.

A király kérdezősködött a csontok elhelyezéséről, azután gyertyát gyujtatott és a királyi hamvakat rejtő nagy kőkoporsó összes ornamentikáját megnézte. A kőkoporsón levő domborművek köztudomás szerint a szent Denis apátság templomában őrzött merovingi emlékek mintájára készültek. A király a koporsó megszemlélése után kérdezősködött a felől is, hogy a Mátyás templom épitése és diszitése teljesen be van-e már fejezve.

Majd egy órát töltött a templomban, ezután visszahajtatott a királyi várba.

Délután négy órakor elutazott Gödöllőre. Mikor a keleti pályaudvarba hajtatott, a Népszinház előtt egy fiatal ember kérvényt dobott be a kocsijába. A király a kérvényt átvette és szárnysegédének adta. A kérvényező fiatal embert pedig bekisérték az Erzsébetvárosi kapitányságra igazolás végett.

A király szombaton este hagyja el a fővárost Gizella királyi herczegnővel együtt, aki pénteken érkezik Gödöllőről a fővárosba. Budapestről Schönbrunnba utazik, onnan pedig Wallseeba leányához, Mária Valéria főherczegnőhöz megy.

Deczember elsején uj előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

1 hónapra	1 frt 20 kr.
3 „	3 „ 50 „
6 „	7 „ — „
1 évre	14 „ — „

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése november végével lejár, hogy a megmegujitásról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése fennakadjon. Legczélszerübb erre a lapunkhoz mellékelt postautalványt felhasználni.

Most belépő előfizetőinknek is díjtalanul küldjük meg karácsonykor a

KATÁNGHY-NAPTÁRT,

mely gazdag tartalmával és müvészi kiállitásával értékes meglepetésül fog szolgálni.

Ujonnan belépő előfizetőinknek kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg most folyó nagyhatásu

Szerelem nélkül

czimü regényünk eddig megjelent folytatásait.

Mutalványszámokat készségesen küldünk mindazoknak, kik eziránt hozzánk fordulnak.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **Személyi hirek.** Ferdinand Károly főherczeg ma reggel uj állomására, Linzbe utazott. A pályaudvaron valamennyi tábornok és el nem foglalt törzs- és főtiszt, továbbá gróf Merveldt jelent meg. — Stefánia özvegy trónörökösné ma délelőtt Abbaziából Bécsbe érkezett.

— **Ebéd a miniszterelnöknél.** Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma délután három órakor ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak: Schlauch Lőrincz dr. bibornok, herczeg Lobkovitz Rudolf hadtestparancsnok, Széll Kálmán, gróf Keglevich István, báró Piret Béla és dr. Falk Miksa.

— **Clementina herczegnő névnapja.** Fiumei tudósitónk irja: Ma ünnepelte Abbazziában Coburg Clementina herczegnő névnapját. Először Boris herczeg járult a nagymama elé és átadott neki egy eleven rózsákból készült bokrétát. A második gratuláns a kis Cyrill herczeg volt, aki szintén virágbokrétát nyujtott át. A két kis herczeg után következett Ferdinand fejedelem és Lujza fejedelemasszony, kik szintén rózsa- és ibolyacsokrot adtak át az ünnepeltnek. Gratuláltak még az ugg herczegnőnek Stefánia özvegy trónörökösné, Ágost és Fülöp szász-koburgi herczegek, Fürstenberg herczeg és még igen sokan.

— **Uj kamarások.** A király siegenfeldi Anthony Alfréd tartalékos századosnak a magyar királyi váczi 6. számu honvéd-huszár ezrednél és elsőosztályu fogalmazónak a császári és királyi házi, udvari és állami levéltárnál, valamint liptó-szentiványi Szent-Iványi Zoltán földbirtokosnak a kamarási méltóságot dijmentesen adományozta.

— **Kitüntetett táblabiró.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Hánrich József budapesti itélőtáblai birónak, saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezése alkalmából, a biroi pályán szerzett érdemei elismeréseül a harmadik osztályu vaskorona-rendet dijmentesen adományozta.

— **Gróf Almássy György temetése.** Kétegyházáról jelenti levelezőnk: Rövid idő óta másodszor nyitották föl a kétegyházai gróf Almássy-féle családi sirboltot, hogy két hét előtt elhalt apja mellé temessék a Döblingben meghalt szerencsétlen Almássy György grófot, a kétegyházai gróf másodszülött fiát. A temetést Nogáll László plébános teljes segédlettel végezte. A temetésen a megboldogult gróf fájdalomtól megtört nején, született Zichy Zenaida grófnőn kivül megjelent gróf Almássy Dénes és neje Károlyi Ella grófnő, Almássy Imréné született Wesselényi Kornélia, Trautenberg-Almássy Emma és férje, Almássy Emma és férje, Beniczky Géza, gróf Andrássy Tivadar és neje, báró Vay Ádám és neje, Vay Mártha bárónő, gróf Hadik Endre, Wenckheim Krisztina grófnő, gróf Wenckheim Géza és neje, gróf Wenckheim Károly, gróf Széchenyi Antalné, báró Kircher Albert, gróf Sztáray Tiborné, gróf Károlyi Gyula, ifjabb gróf Almássy Kálmán, gróf Szapáry György, Kövér János, gróf Zichy Rezső és igen sokan a megyei közélet kitűnőségeiből. A megboldogult ravatalát számos, szebbnél-szebb koszoru borította. Ma volt a rekviem. Levelezőnk most közli a meghalt gróf elmebajának igazi okát. E szerint a gróf kitünő lovas volt s nagy kedvteléssel vágtatott angol telivérjeivel hajmeresztő akadályokon át. Egy izben azonban ledobta lova. Ettől kezdve iszonyodott a lótól s halálfélelem törte ki ló láttára. Nagymérvü agyrázkódása után sötétség borult elméjére, melyből a leghiresebb orvosok sem tudták kigyógyitani.

— **Bécsi lovaglas ügy.** A hidegebb vérü, de azért nemkevésbbé erős szavu osztrákok sokkal kényelmesebben intézik el lovaglas ügyeiket, mint a magyar képviselők, akik ha veszekednek, verekednek is. Ime egy érdekes parlamenti affaire, melyet a következőképen mond el nekünk telefonon bécsi levelezőnk:

A galicziai statárium miatt az osztrák képviselőházban tudvalevőleg vád alá helyező inditványt tettek, amelynek tárgyalása alkalmával Mileszky képviselő ma többek közt a következőket mondotta:

Muravjev valamennyi erőszakoskodását orosz Lengyelországban az alatt a jelszó alatt követte el: Minden szabad a lengyel „Schlachta" és a lengyel papság ellen.

Erre Dasynszki odakiáltotta Mileszkinek:

— Ez szemtelen rágalom!

Ezt hallotta Dziedusiczky gróf, aki Mileszki mellett állt, ismételte ennek szavait, mire Dasynszki ujra azt mondta, hogy ez szemtelen rágalom.

E közbeszólásokból lovagias affaire lett. Dziedusitzky elküldte segédeit Dasinszkihez, aki azt izente a kihivó félnek:

— Én tudom Dziedusitzky képviselőről, hogy nagyon jámbor keresztény, ezért meg akarom kiméln egy nagy büntől, magamat pedig meg akarom kiméln egy nagy butaságtól, ezért nem párbajozom.

— **A kis kivándorlók.** Csak a minap irtuk meg, hogy a fiumei rendőrség elfogott két magyar fiut, akik azért gyalogoltak Fiumába, hogy onnét aztán elinduljanak világot látni. Tegnap este megin

elfogtak Fiumében három fiut, akik hasonló szándékkal utaztak oda a budapesti gyorsvonattal. A három nagyratörő ifju neve: Fehér Sándor (tizennyolcz éves), Farkas Károly (tizenhét éves) és Wirth Hugó (tizenöt éves), valamennyien Csáktornyára valók. A rendőrség vizsgálatot inditott ügyükben, mert valószinűnek látszik, hogy rossz fát tettek a tüzre és a következmények elől akartak megszökni.

— **Három szünet.** Néhány napja történt már — ilyen mozgalmas időben sok idő néhány nap — de azért érdemes följegyezni a jelen és az utókor számára. A képviselőház hétfői ülésén, mely belenyult a késő éjjeli órákba, a szenvedélyek viharjától fölkorbácsolt hullámok magukkal ragadták a legkőszivűbb öregurakat is. Csak egy ember maradt mindvégig nyugodt: báró Bánffy Dezső miniszterelnök. Találgatták, kutatgatták a Házban és a folyosón is: mi lehet a titka ennek a rettentő nagy higgadtságnak? De bizony nem jött rá senki. Elmondjuk most teljes hitelességgel, hogy volt, mint volt? . . . Mikor a vihar teljes erővel dühöngött már a Házban s az elnök a kedélyek lecsillapitása végett egy órára fölfüggesztette az ülést, a miniszterelnök elment — vacsorázni. Ezzel megszerezte a fizikai erőt. Mikor másodszor függesztette föl az elnök az ülést, akkor Bánffy Dezső megint kocsira ült és — hazahajtatott a budai palotába. A háza küszöbén lerázott magáról minden port, ami a politika országutján rája szállott, aztán elnézegette a kis ágyában pihenő Dorottyáját, aki még álmában is mosolygott. Ki tudja, miről álmodott? (Bizonyosan nem a csuf Horánszky bácsiról, aki azon az éjszakán csak egyre állt, mint a madárijesztő a buzában.) Ezzel megszerezte a morális erőt. Mikor aztán a harmadik szünet következett, a fizikai és morális erőben bővelkedő miniszterelnök fölment a gentry-kaszinóba, ahol a legmegrögzöttebb hivei szoktak egy külön szobában vacsorálni. Ennek meg az volt a czélja, hogy fölszedett életkedvével ezeket is fölvillanyozza. Ilyen oekonomikusan tudja Bánffy Dezső felhasználni minden perczét s ez a tulajdonsága az, ami elpusztithatatlanná teszi. Nem töltött ott sok időt a miniszterelnök s a derüs nyugodtsága és bátorsága megszállta nekibusult hiveit is. — Ime, ez a titka a Bánffy Dezső megcsodált hidegvérüségének.

— **A belügyminiszter párbaja.** Perczel Dezső belügyminiszternek Holló Lajos országgyülési képviselővel támadt affaire-je ma délelőtt kardpárbajjal végződött, melynek a föltételeit már tegnap elmondottuk. Reggel kilencz órakor találkoztak az ellenfelek a Fodor-féle vivóteremben. Perczel Dezső segédei gróf Keglevich István és gróf Tisza István, Holló Lajosé pedig Fáy István és Ivánka Oszkár voltak. Mivel a békitési kisérletek eredménytelenek maradtak, a felek fölállottak. Néhány összecsapás után Holló kardja körülbelül tiz czentiméter hosszu sebet ejtett Perczel Dezső homlokán. A segédek erre befejezettnek nyilvánitották a párbajt. A sebet öt öltéssel rögtön összevarták az orvosok. Az ellenfelek elváltak anélkül, hogy kibékültek volna.

— **A turini diákkongresszus.** A turini nemzetközi diákkongresszus negyedik és ötödik gyülésén a szövetség általános szabályait tárgyalták. Rendkivül zajos és viharos volt az utolsó két ülés, amelyen a román-kérdés és a politikai elitéltek bünbocsánatán vitatkoztak. A politikai elitéltek számára kérendő bünbocsánat kérdését Chiapori olasz szocziálista, egyetemi hallgató terjesztette a kongresszus elé, de inditványát, miután politikai szinezetű, a nemzetközi szavazásnál elvetették. Ezután Popesku, a románok elnöke vette át a szót és az iparkodott bebizonyitani, hogy a föderáczió tulajdonképeni czélját, a népek békéjét csak ugy érheti el, ha a nagyon fontos nemzetiségi kérdéssel, tehát politikával is foglalkozik, olyképen, hogy bizonyos vitás dolgokat a föderáczió választott bizottsága intéz el. Nagy lárma és hahota követte az inditványt, mert mindenki észrevette a románok rejtett terveit. Az összes nemzetek, de különösen a francziák heveser megtámadták az inditványt, melynek eredménye az lett, hogy a kongresszus ujból kimondta, hogy politikával nem foglalkozik és a románok inditványát egyhangulag elvetette. Az egész kongresszus megmutatta, hogy a külföld megunta a románok vádaskodásait és megismervén tetteik igazi rugóját, megvonta tőlük érdeklődését és támogatását. A kétszeri leszavazás igen lehangolta a románokat, akik kedvetlenül távoztak Turinból.

— **A takarékos Napoleon.** Malmaison-t, Josefin császárné elhagyott és rombadőlt kastélyát, most ujra föiépitik és pedig teljesen olyanra, amilyen eredetileg volt. A kastély első emeletén fogják elhelyezni az ugynevezett Napoleon-muzeum gyüjteményeit. A könyvtárszoba bútorzatának renoválása alkalmával Napoleonnak egy eddig ismeretlen levelére akadtak, amelyet a császár 1813. augusztus 15-én irt nejéhez, takarékosságra intvén a pazarló Jozefint. A levél szövege a következő:

— Leveled kezemhez jutott. Örömömre szolgál, hogy jól érzed magadat. Én néhány napra Trianonba utaztam, honnan Compiegne-be szándékozom menni. Egészségem igen jó. Igyekezzél ügyeidet rendezni. Kiadásaidat szállitsd le másfél millió frankra, ugyanannyit pedig tégy félre unokáid számára. Igy tiz év alatt tizenöt millió frankot rakhatsz félre. Kellemes érzés, ha az ember adhat valamit gyermekeinek és ha némikép hasznukra lehet. E helyett azonban, mint nekem beszélik, adósságaid vannak, ami igen csunya dolog volna. Foglalkozzál többet a magad ügyeivel és ne adj mindenkinek, aki kér. Ha kedvem szerint akarsz cselekedni, akkor kövesd tanácsomat. Gondold meg, hogy milyen rossz véleményem volna felőled, ha azt kellene hallanom, hogy három millió franknyi jövedelmed daczára el vagy adósodva. Isten veled, kedves barátnőm, jó egészséget!

Az a tiz évre vonatkozó megjegyzés mutatja, hogy Napoleon mily kevéssé sejtette közeli bukását. E határidő lejártakor a császár maga is két év óta halott volt már.

— **Nagy tüzvész San-Franciscoban.** Mint egy távirat jelenti, San-Franciscoban tegnap éjjel rettentő tüzvész pusztitott, melynek a „Balderin"-szálloda esett martalékul. A kárt egy millió dollárra becsülik. A tüzvésznek számos emberélet is áldozatul esett. A szálloda tömve volt vendégekkel, mikor felhangzott a vészkiáltás, hogy tüz van! Sokan az ablakokon ugráltak ki és csak sulyos sebesülések árán menekültek meg a tüzhaláltól. Egy vendég az ugrás következtében halálra zuzta magát az utcza kövezetén. A szálloda személyzete közül igen sokan a lángok közt lelték halálukat. A szálloda mellett levő Balderin-szinház szintén teljesen elpusztult. Még szerencse, hogy a tüzvész jóval az előadás után ütött ki, különben a szerencsétlenség iszonyu katasztrófává fejlődhetett volna.

— **Párbaj.** Mint pozsonyi levelezőnk irja, tegnap Pozsony egyik vivótermében véres párbaj volt gróf Pongrácz és Bartal János joghallgatók között. A páros viadal, melyre összeszólalkozás adott okot, Bartal sulyos megsebesülésével végződött.

— **Lefoglalt olasz borok.** A temesvári rendőrség — mint ottani tudositónk táviratozza — ma egy nemrégiben alapitott olasz bormérésben lefoglaltatta az összes borokat. Több rendbeli feljelentés alapján tették pecsét alá az állitólagos sziczíliai borokat, miután próbákat belőlük vegyelemzés végett Budapestre küldöttek. A vizsgálat lesz hivatva kideriteni, hogy a lefoglalt borok tényleg hamisitva vannak-e, mint azt a feljelentők állitják.

— **A király hálája.** Luccheni elitélése alkalmából a király mindazokat, kik Genfben a királyné halála óta ő felsége elismerésére érdemessé tették magukat, kitüntetésben részesitette. Minthogy a Luccheni bünpörében szereplő Navazza ügyész és Lechet vizsgálóbiró érdemrendre nem tarthatták igényt, a király nekik sajátkezű levélben mondott meleghangu köszönetet. Genf város polgármestere, Gidier államtanácsos és Jorurt, a központi rendőrség igazgatója az I. osztályu vaskoronarendet kapták; a beszentelésnél működő két katholikus papnak, a királyné végperczeit enyhitő és a holttestét agnoszkáló orvosoknak, valamint a genfi állomásfőnöknek a Ferencz József-rend lovagkeresztje jutott; a Hotel Beaurivage tulajdonosai és egyik tulajdonos felesége, Mayer Fanny, a koronás arany érdemkeresztet; a szálloda igazgatója és portása pedig a koronás ezüst érdemkeresztet kapták.

— **József Ágost főherczeg vadászaton.** József Ágost főherczeg tegnap főudvarmesterével, Szmrecsányi altábornagygyal együtt gróf Forgách Károly vendége volt Ghymesen, ahol a hitbizományi erdőségekben a házigazdával és Bacskady Károlylyal vadászott. A főherczeg négy óra alatt két szarvast, négy dámvadat és egy hatalmas muflon kost lőtt. A vadászat eredményével nagyon meg volt elégedve, s elismerően nyilatkozott gróf Forgách uradalmáról, a vadászatról és hálálkodón emlitette, milyen kellemes órákat töltött a vendéglátó grófnál.

— **Negyedszázados orvosi jubileum.** Dr. Garai Antal fővárosi orvos tegnap ünnepelte nagyszámu jóbarát és rokonság körében orvosi működésének negyedszázados évfordulóját. Az ünnepeltet ez alkalommal számosan köszöntötték fel és az ország minden részéből számos üdvözlő távirat érkezett.

— **Nagy tüz a vidéken.** A határszéli kis Modor város lakói nagy veszedelemre ébredtek a mult éjszaka. A főutczán, eddig még ki nem deritett okból tüz támadt, mely három nagy épületet és egy faraktárt hamvasztott el. A tüz továbbterjedését csak a tüzoltók óriási erőfeszitése tudta megakadályozni. A kár igen nagy.

— **Bor mellett.** Nyiregyházáról irja tudositónk: Jó pajtások voltak a szabolcsmegyei Demecserben Kertész Ferencz meg Szabó Ferencz. Együtt mulatoztak vasárnap is a falu korcsmájában. Később már a fejükbe szállott a savanyuságáról hires nyiri és valami haszontalanság miatt szóváltásba elegyedtek. Szó szót követett s a Szabó Ferencz kezében hirtelen megvillant a bicska. Odaszurt vele Kertész felé és olyan szerencsétlenül találta oldalba, hogy Kertész rögtön meghalt. Szabót elfogták a csendőrök és beszállitották a nyiregyházai királyi törvényszék fogházába.

— **Elfogott betörők.** A rendőrség a napokban egy veszedelmes betörő-bandát fogott el. A társaság három tagból áll; mindegyik már többször volt büntetve. A nyáron és őszszel történt tolvajkulcsos betöréseket majdnem mind ők követték el s ezeket nagyobbára már be is ismerték. E vallomások alapján a károsultak majdnem mind visszakapták ellopott tárgyaikat, melyek a zálogházakból kerültek elő. A nemes kompánia tagjainak nevei különben a következők: Österreicher Dávid kereskedősegéd, Pattantyus Antal díjnok, Hajkál Jánosné született Kondás Borcsa pinczérnő, kiket a rendőrség fogva tart és ellenük a vizsgálatot tovább folytatja.

— **Rejtélyes gyilkosság.** A mosonmegyei Horvát-Járfaluban nagy az izgalom. A napokban ugyanis Saule József, jómódu gazdaembernek egyetlen, tizennyolcz éves, feltünő szépségü lánya rokonaihoz Köpcsénybe ment, ahová egy tánczmulatságra volt meghiva. A szülők másnapra haza várták, de a leány nem jött meg. Aggódva mentek hát érte Köpcsénybe, ahol a rokonoktól azt a hirt kapták, hogy a lány még előtte való nap hajnalban, mindjárt a mulatság után, haza felé indult. Hosszas keresés után végre tegnap délután ráakadtak az országut árkában, amelyben falevekkel takarva, halva feküdt. A gyilkosság gyanuja egy mesterlegényre irányul.

= **Valódi Jaeger** tanár-féle normál-alsóruhákat (Benger gyártmánya), kötött és szövött gyapjuárukat ajánl *Heyek Adolf*, Szervita-tér *„a vadásznőhöz"*.

Napirend.

Naptár: Péntek, november 25. — Római katholikus: Katalin vt. — Protestáns: Katalin — Görög-orosz: (november 13.) vt. Sz. János. — Zsidó: Kislev 11. — Nap kél: reggel 7 óra 5 perczkor, nyugszik: délután 3 óra 57 perczkor. Hold kél: délután 2 óra 6 perczkor, nyugszik: reggel 4 óra 11 perczkor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A miniszterelnök fogad délután 4—5-ig.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a régi városházán.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 3—8-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Az iparmüvészeti társulat állandó bazárja nyitva 9—1-ig.

Az uj országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körut 4.)

Rovargyüjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Nemzeti muzeum: Régiségtár, nyitva d. e. 9—1-ig. Többi tárai, köztük a *néprajzi osztály* is (erdélyi-utcza 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig.

Az iparmüvészeti muzeum, nyitva d. e. 9—2-ig.

A mezőgazdasági muzeum a városligeti Széchenyi-szigeten nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 3—5-ig.

A „Hadoló tüzfelvonulás", Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrássy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermek-jegy 30 krajczár.

Az ifjuság tüntetése.

Ma már csendesebb volt az utcza. Bezárták az egyetem kapuját, amelyen ott függött a rektor parancsa, hogy csak az igazolt szigorlókat engedik be az egyetemre. A szerb-utczában nem is volt tüntetés, csak a muzeum-köruton kardlapozta meg a rendőrség az ifjuságot. Az egyetemi és müegyetemi tanács ma délelőtt rendkivüli ülésben foglalkozott az egyetem autonomiájának megsértésével s az ifjuság körében ezekről az ülésekről a legkalandosabb hirek keringtek. Beszélték, hogy ha az egyetem nem kap teljes elégtételt, az összes egyetemi tanárok lemondanak állásukról. Wlassics miniszter pedig kijelentette a képviselőházban, hogy ha a tüntetéseket nem hagyják abba, bezáratja az egyetemet. Ez a nyilatkozat meg is döbbentette azokat az egyetemi hallgatókat, akik — nem tüntetnek, akik tanulmányaik miatt nem érnek rá erre a mulatságra s a más hibájából egy fél évet veszitenének el igy.

(A muzeum-köruton.)

A rendőrség ma tiz óra táján ismét a képviselőház elé vonult. Krecsányi Kálmán kapitány intézkedése szerint ma is kordont alakitottak a Sándor-utcza két torkolatánál, mert attól tartottak, hogy az ifjuság megint tüntetni készül. Ez azonban nem történt meg. Mindössze a muzeum-köruton, a technika előtt, ahol valami kétszáz egyetemi hallgató tartózkodott, volt egy kis éljenzés, meg abczugolás és az utóbbiért némi kis rendőri beavatkozás is.

Az ifjuság ugyanis az előttük elhaladó ellenzéki képviselőket lelkesen éljenezte. Mikor pedig a Bánffy kocsija feltünt, hatalmas abczugolásban tört ki. Szidalmazta a kormányt, a rendőrséget, ugy, hogy Krecsányi rohamra vezette lovas rendőreit, akik a tömeg közé vágtattak s pár perez alatt szétkergették a tüntetőket.

Két egyetemi hallgatót letartóztattak. Azután helyre állott a rend. Ha itt-ott egy kis csoportosulás támadt, a rendőrség azonnal szétoszlatta.

(Az ifjuság elégtétele.)

Az egyetemi kör bizottsága ma este rendkivüli zárt ülésben vitatta meg az elégtétel módozatait. Elhatározták első sorban, hogy báró Splényi Ödön ellen magánlak megsértése és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt birói uton szerezznek elégtételt és képviseletükkel Polónyi Géza országgyülési képviselőt bizzák meg. A bizottságban felmerült ugyan az a nézet is, hogy Polónyi megbizatása politikai pártállása miatt félreértésre adhatna okot és dr. Pollák Illést ajánlották ügyvédül, de ez ellenében Polónyi generozus eljárását hozták fel, amely már tegnapi képviselőházi beszédében nyilvánult. Ezenfelül pedig kijelentette, hogy az elitélt egyetemi hallgatók és az egyetemi kör ügyét teljesen dijtalanul intézi el. Ez döntött. Polónyi mellett 22 szóval 7 ellenében nagyfoku bizalom nyilatkozott meg.

Egyhangulag fogadták el a második inditványt, hogy köszönetet mondanak mindazoknak a tanároknak, akik az ifjuság érdekében exponálták magukat.

Az országgyüléstől memorandumban kérik az sérelmek orvoslását, s e memorandum benyujtására gróf Apponyi Albertet kérik fel.

Szilágyi Dezsőnek fáklyásmenetet akarnak rendezni, vagy pedig feliratban dicsőiteni őt, hogy a képviselőházban oly tapintatosan helyreállitotta a rendet.

Erre nézve különben nem hoztak határozatot, holnapra halasztották a döntést.

Egy könyomatos jelentése szerint azt is elhatározták, hogy a rendőrség esetleges ujabb betörése ellen erőszakkal is állást foglalnak. Ez a hir valótlan. Volt ugyan egy ilyen inditvány, de ezt még a szavazás előtt visszavonták.

Azt is beszélték délelőtt az egyetemen, hogy inditványt fognak benyujtani, amely szerint „az egyetemi kör mélyen sajnálja és szégyenli, hogy Wlassics Gyulát disztagjának választotta meg, s hogy Magyarországnak ilyen kultuszminisztere van." A választmány nagy többségének tapintatos eljárása azonban ennek az inditványnak tárgyalását lehetetlenné tette.

A bizottsági ülést holnap délután folytatják.

(A tanács ülése.)

Az egyetemi tanács is foglalkozott ma az egyetem megsértett autonomiájának kérdésével. Este nyolcz óráig tartott a tanácskozás, amelyből azonban csak kevés hir szivárgott ki. Végleges határozatot nem hoztak, hanem szombaton folytatják az ülést. Annyit azonban már ma elhatározták, hogy hétfőn az egyetemen ujból megkezdődnek az előadások.

(A rektor ünneplése.)

A tudományegyetemi ifjuság és különösen az orvostanhallgatók körében nagy lelkesedést keltett, hogy a mostani tüntetések alkalmával dr. Mihálkovics Géza rektor oly erélyesen sikra szállt az ifjuságért és az egyetem autonomiájáért. Az orvostanhallgatók ma népes értekezleten kimondták, hogy a rektor mellett ovációt rendeznek s a módozatok megállapitása végett nagy ifjusági gyülést hivnak össze.

(A főkapitányság nyilatkozata.

A rendőri sajtóiroda ma a következő nyilatkozatot tette közzé:

„Egyes lapokban az utcai tüntetésekre vonatkozólag annyi valótlanság s a tényeknek olyan elferditései láttak napvilágot, hogy lehetetlen azok valamennyiét kellő értékükre le nem szállitani. Elmondanak dolgokat, amelyek egyáltalán nem történtek meg, közölnek párbeszédeket, amelyeket vagy egyáltalán nem, vagy egészen másképp mondottak el. A közönség igy az eseményeknek tökéletlen, hamis világitásba helyezett és sokszor minden áron a rendőrség ellen hangolt képét láthatja csak. A következőkben a tegnapi eseményhalmaz között helyreigazitjuk azokat, amelyek legczélzatosabban vannak közölve. Egyes lapok szerint Splényi rendőrtanácsos lovasrendőreivel minden ok nélkül berontott az egyetem épületébe. A dékán kiutasitotta, mire fenyegető hangon azt mondotta: „A hivatalos helyiségben találkozunk". Mindez légből kapott mese. Már tegnapi közleményünkben emlitettük, hogy a beavatkozásra az adott okot, hogy az ifjuság egy, az utczán haladó detektivet felismert, s őt ötvenhatvan hallgató körülvette s bántalmazta. Erre kivonult a IV. kerület őrsége s a zavargó ifjakat, akik szétoszolni nem akartak, visszaszoritotta a központi egyetem falai közé. Ekkor a tegnapelőtti jelenetek ismétlődtek. Botok, fa- és széndarabok repültek az egyetem ablakaiból a rendőrökre. Később az utczán Splényi rendőrtanácsos elé a rektor és a dékán léptek s felkérték, mondaná nekik el a tegnapelőtti tüntetések történetét, hogy ők a közlendőket az egyetem tanácsa elé terjeszthessék. Splényi belefogott a beszédbe, a dékán köré csoportosuló ifjuság azonban ellenmondó kiállításaival folyton zavarta.

Erre megjegyezte azután a rendőrtanácsos, hogy az utczán egyetemi hallgatókkal nem vitatkozik, de hivatalos helyiségében szivesen rendelkezésre áll. A müegyetem udvarán történtek is a fiatalság zajongó viselkedésében találnak teljes beigazolást. Mintegy kétszáz—kétszázötvenen gyültek össze a müegyetem udvarán, ahova a képviselőház néhány ablaka nyilik s folytonos abczug kiáltásokkal, fütyülésekkel zavarták a közrendet. A rendőrség közbelépésére az ifjuság szétoszlott. — Közben korántsem történtek meg azok a „brutális" jelenetek, amelyek folytonos hangoztatásával egyes lapok maguknak tetszelegnek."

(Az éles töltény.)

A sajtóiroda tegnapi közleményére egy elfogott müegyetemi hallgató a következő nyilatkozatban vála szol:

„A rendőri sajtóirodának mai nyilatkozatára a lövés tárgyában becsületszavamra kijelentem, hogy a hatos számu lovasrendőr felém lőtt, mire sok tanum van; a vöröstéglás falon meglátszik egyik téglán a lövés nyoma. Jelentésemre csakis a hatos számu lovasrendőrnek revolverét vizsgálták meg. Többen mondták ott, hogy a revolvert báró Splényi kicserélte. S különben is egy éles töltényt találtak a technika udvarán, ami annak bizonysága, hogy a tölténykészletek — a rendőri sajtóiroda kijelentése ellenére — nem lehettek rendben s hogy a zavarban, mikor a kilőtt golyó helyett mást tettek bele, ez a talált töltény a földre esett. Tehát lőtt! Ez tehát megczáfolja a rendőri sajtóirodának azt a kijelentését, hogy egy lövés sem történt. Részemről különben a rendőrség ellen a bünvádi feljelentést ez ügyben meg fogom tenni.

Budapest, 1898. november 24.

Boróczy Jenő,
müegyetemi hallgató.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

* **A „Hunyadi László" jubileuma.** Erkel Ferencz dalmüve ma este háromszázadszor került szinre az Operában. A jubileum jelentőségével tegnap egy tárczaczikkben foglalkoztunk, ma csak az előadásról kell szólanunk. A nézőtér persze zsufolva volt és a hangulat a képzelhető leglelkesebb. Szilágyi Erzsébetet Bianchi Bianka énekelte müvészetének teljes ragyogásával és a közönség zajos tetszésnyilatkozatai a La Grange ária után viharos jelleget öltöttek. Perottinak a czimszerepben kevésbbé szerencsés estéje volt. A „Meghalt a cselszövő . . ." kezdetü khorust az énekkarral együtt énekelték a magánszereplők: Takáts, Larizza, Beck, Kornai, Mihályi stb. és a hatás persze elementáris volt. A karnagyi székben a dicsőült mester fia, Erkel Sándor ült, az ő nagy müvészetével vezetve az előadást.

* **Zimay László.** A kitünő zeneköltőt és paedagogust a Budapesti polgári dalkör megválasztotta disztagjává. Az erről szóló oklevelet küldöttség nyujtotta át neki. Zimaynak egyéb bokros érdemei mellett, amelyeket a zeneirodalom és zenemüvészet körül szerzett, dalárdáink történetében is kiválóan jelentős szerep jut, ugy is mint karnagynak, ugy is mint dalköltőnek.

* **Himfy dalai.** Berczik Árpád nagysikerü vigjátéka: a „Himfy dalai" tegnap, szerdán került szinre a Nemzeti Szinházban tizedszer. Ezuttal is zsufolt ház nézte végig a darabot. A tizedik előadás alkalmából a szerző Vizvárihoz, mint a darab rendezőjéhez, köszönő sorokat intézett és a hölgyszereplőknek virágokat, a közremüködő férfiaknak pedig köszönete jeléül arczképét küldte el.

* **Magyar zeneszerző müve Berlinben.** A Jacobowsky-Nieselt-Holy kamarazene-társulat, mint Berlinből jelentik, előadta Bátor Szidor hárfatrióját. A mű, amelyet tavaly Budapesten a Grünfeld-Burger-féle társulat játszott, nagyon tetszett.

* **A teknősbéka.** A Vigszinházban most folynak az utolsó próbák Gandillotnak „A teknősbéka" (La Tortue) czimü bohózatából. A darabhoz uj diszletek is készültek.

* **Uránia-szinház.** Az Uránia-szinház, mint tudjuk, a tudományok és müvészetek népszerüsitését tűzte ki czélul. Szakbizottságai már megkezdték működésüket. A bizottságba ujabban a következő tudósokat és irókat kérték fel: dr. Horváth Géza, Mocsáry Sándor, dr. Lendl Adolf, Méhely Lajos, Garády-Gauss Viktor, Kertész Kálmán, dr. Gárdonyi Géza, Bársony István, Jäger Albert, dr. Kohaut Rezső, Lakatos Károly, Látz István, dr. Daday Jenő, dr. Somogyi Aladár és Wachsmann Ferencz. Az egybegyültek elnökké dr. Horváth Gézát, az előadói tisztre dr. Lendl Adolfot és Méhely Lajost, a jegyzői tisztre pedig Garády-Gauss Viktort választották meg.

Modern metszetek.

A nagy közönség számára holnap nyílik meg az Országos Képtárban a modern metszetek kiállitása. Összesen kétszáztizenhárom mű van látható a falakon és asztalokon. Javarészt eredeti kompozicziók töltik meg a három kis termet. Idegen eredetiek után készült metszetek csak szórványosan fordulnak elő.

A „modern" jelző azért illeti meg ezt a kiállitást, mert a bemutatott metszetek kivétel nélkül az utolsó években készültek.

Tavaly is rendezett már az Országos Képtár egy kiállitást metszetekből. A század elejéig visszanyulva, mutatta be akkor a grafikai művészetek fejlődését.

Az a rohamos haladás, amelyet ezen a téren a művészek felmutatnak, indokolja, hogy már egy év leforgása után követi az első kiállitást a második.

Tizenegy nemzet művészei szolgáltatták az anyagot ehhez a kiállitáshoz. Franczia ország művészei a maguk metszeteivel lefoglalnak egy külön termet.

A magyar metszők alkotásai az első teremben vannak elhelyezve. Megférnek itt még más hat nemzet képviselőivel. Pedig nem épen szűkkeblűen vannak összeválogatva. Csinos munka Pap Henrik rézkarczolata, mely Tisza Kálmánt ábrázolja. Ez Benczur ismert festménye után készült. Doby Jenő három kiállitott rézmetszete közül kettő idegen eredeti után készült. A harmadik, Kossuth Lajos arczképe pedig felfogásra nézve nem eredeti. Magyarország különben mindössze is nyolcz művészszel van képviselve a kiállitáson. Olgyay Victor és Rauscher Lajos apróbb tájképei érdekesek.

A német Staufer-Bern Károly egy lapja, mely női arczképet ábrázol, kiválik környezetéből. Eleven szemü, életteljes leányfejet mutat a remek kivitelü rézkarcz. Thoma Hans eredeti könyomata, melyen egy hegedüs látható, önkéntelenül a vexirképeket juttatja eszünkbe. Azt kutatjuk, hogy: „hol van hát a macska?" Vogeler Henrik rézkarczolata, erdős tájékot ábrázol, az előtérben két öreggel. A mű fölötte hangulatos. Csak fölirata zavarja a szemlélőt, mely azt mondja: „Májusban", jóllehet a tájképet elönti az ősz hangulata.

A zseniális Klinger Miksa merész felfogásu metszeteiről elmondhatjuk, hogy a kiállitás szenzációi. Lapok a „Brahms-fantáziák" czimü sorozatból az evokáczió megelevenedett alakjai, az akkordok elővarázsolt képei méltó feltünést fognak kelteni. „A halál" a czime egy másik mélyértelmü czikluszuak. A bemutatott lapok közül a legfölségesebb munka az, mely a tengeri vihart ábrázolja. Hullámhegyek közt küzdő hajót ragad meg a tenger mélyében lakozó halál. Az életért való kétségbeesett küzdelmet adja vissza a kép csodás erővel. „Csábitás" a czime egy másik rézkarczának, amely a „Drámák" czimü cziklushól való. Egyszerüségében is megragadó ez az apróság.

Elmosódott ódon kaput ábrázol, a háttérben egy férfiu és egy leány. Semmi mesterkéltség nincs rajta: a szerelem levegője tölti be az egész lapot. Kétségkivül egyik legbecsesebb müve a kiállitásnak. Kiváló földije, Stuck, egy Bismarckot ábrázoló fametszettel dominál.

A második teremben, Anglia legkiválóbb mesterei: Walter Crane és Seymour mellett Belgium, Hollandia és Amerika fér meg szép egyetértésben.

Franczia országból származó mülapok láthatók a harmadik teremben. Itt már előtérbe lépnek a szines rézkarczok és könyomatok. Söt tulsok is jut ki a szinekből, egyiknél másiknál. Heilen Pál és Rops Feliczien lapjainak lesz itt a legnagyobb közönsége.

A nagy érdekü tárlat, mely minden vasárnap, szerdán és pénteken a délelőtti órákban áll a közönség rendelkezésére, sok látogatásra számithat.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

⁂ **A délibábok hőse.** A posthumus müvek nem ritkák az irodalomban. Ritkább az, hogy egy irónak épen legfőbb munkája jelenjék meg csak halála után a könyvpiaczon az ő neve alatt. Arany László versben elbeszélése, „A délibábok hőse" fog legközelebb ilyen módon napvilágot látni. Ezt a müvet, amelyet a Kisfaludy-társaság pályadijjal tüntetett ki, Arany László 1873-ban névtelenül adta ki. Most özvegyének kegyeletes müve az, hogy a „Délibábok hőse-t — első megjelenése után huszonöt évvel — szerzőjének neve alatt adja át másodszor az irodalomnak.

⁂ **Költők albuma.** Az idei karácsonyi könyvpiacznak egyik legfényesebb kiadványa a „Költők albuma", amelyet Radó Antal állitott össze. Ez a mü már két kiadást ért; a harmadik, amely most van előttünk, egyuttal diszmü, oly pazarul van kiállitva. Magyar stilü kötésben, hatalmas kvartalakban és harminczöt magyar művésznek az illusztrácziával jelent meg. Huszonnyolcz mümelléklete rendkivül szép. A közreműködő illusztrátorok közt vannak: Baditz Ottó, Bihari Sándor, Csók István, Dudits Andor, Faragó József, Ferraris Arthur, Ferenczy Károly, Grünwald Béla, Halmi Artbur, Jendrassik Jenő, R. Hirsch Nelly, Krjesch Aladár, László Fülöp, Mannheimer Gusztáv, Márk Lajos, Olgyay Ferencz, Pataki László, Pap Henrik, Réthy István, Spányi Béla, Spányik Kornél, Szlányi Lajos, Ujváry Ignácz, Vágó Pál, Vajda Zsigmond és mások. A diszmüvet a Lampel Róbert czég adta ki és ára huszonnyolcz forint.

FŐVÁROS.

(A járvány után.) Az elemi iskolákat a ragadós betegségek miatt bezárták. A tanács nem akarja, hogy ezzel a tanulók a tanulásban veszitsenek s mai ülésén elhatározta, hogy az elemi iskolákban a vizsgákat junius hónap közepe helyett junius hónap végén tartsák meg.

Városatyák kitüntetése.

A főváros egyesitésének huszonötéves jubileuma tiz legfelső kitüntetést hozott a köztörvényhatóságba. Ma közölte a hivatalos lap a kitüntetésekről szóló kéziratot. De e huszonötéves jubileum inkább csak a személykörüli miniszter szerénységéből van a kézirat szövegébe beszövé, mert politikai körökben nem titok, hogy a tömeges királyi kitüntetések a legnagyobb kegy tanusitása a miniszterelnök iránt (ki jelenleg egy személy a kéziratot ellenjegyző á latere miniszterrel), mert a királyi kézirat közvetlen a Bánffy diszpolgárrá való megválasztása után tüntette ki azokat, akik a megválasztásnál buzgólkodtak. Az uralkodói bizalom e gyöngéd és felette finom megnyilatkozása igazán királyi forma.

A kitüntetett városatyák között első helyen van a főváros közigazgatásának két kormányosa: Márkus József főpolgármester és Halmos János polgármester. Az első a Lipót-rend lovagkeresztjét, a második a vaskorona-rend harmadik osztályát kapta.

Következik nyolcz bizottsági tag.

Ezeknek a névsorát Kléh István, az ellenzéki pártnak, a sasoknak a feje nyitja meg. A Népszinházat ugyszólván ő teremtette meg s ez maga is egyik legkiválóbb kitüntetésre legméltóbb alakjai közé sorozza a főváros közéletének. Magyar királyi udvari tanácsosi czimet kapott, ami körülbelül a miniszteri tanácsosi rangnak felel meg.

Következik négy vaskorona-rendes, valamennyi a harmadik osztályt kapta, ugy mint a polgármester: Radocza János ügyvéd, országgyülési képviselő, Pucher József müépitész, a Terézváros matadorai, Rupp Zsigmond közjegyző, a második kerület vezérembere, dr. Stiller Mór ügyvéd, a Lipótvárosban játszik a szerepet a közügyek terén.

Hárman kapták a Ferencz József-rend lovagkeresztjét:

Scheich Károly, a közgyülésben a budai vár érdekeinek a hajdani szószólója, Schmidl Sándor, az ismert fővárosi nagykereskedő, az Erzsébetváros egyik legtekintélyesebb bizottsági tagja, aki főképen kulturális és közjótékonysági czélokra való bőkezü adakozásával szerzett érdemet, végül Tenczer Pál a Terézvárosból, aki a közoktatási bizottságban fejtett ki évek óta nagy elismerésre méltó tevékenységet.

A kitüntetésekről szóló királyi kézirat a következőképen szól:

„A Személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbizott magyar miniszterelnökön előterjesztése folytán Budapest székesfőváros egyesitésének huszonötödik évfordulója alkalmából: Márkus József főpolgármesternek Lipót-rendem lovagcresztjét, Halmos János polgármesternek harmadvsztályu vaskorona-rendemet, Kléh István székesfőkárosi törvényhatósági bizottsági tagnak a magyar királyi udvari tanácsosi czimet, továbbá Radocza János, Pucher József, Rupp Zsigmond és dr. Stiller Mór székes fővárosi törvényhatósági bizottsági tagoknak harmadosztályu vaskorona-rendemet, végül Scheich Károly, Schmidl Sándor és Tenczer Pál székes fővárosi törvényhatósági bizottsági tagoknak Ferencz József-rendem lovagkeresztjét, mindnyájuknak díjmentesen adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1898. évi november 20-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

B. Bánffy s. k.

A főváros közgyülése.

Budapest székes főváros törvényhatósági bizottsága ma vette tárgyalás alá a napirendre tüzött ügyeket, Márkus József főpolgármester elnöklése mellett. A bizottsági tagok ma csekély számban jelentek meg, mivelhogy botrányra kevés volt a kilátás.

A légszeszgyár-társaság, a ferenczvárosi gyárának megbővitésére terület átengedését kéri. A tanács azt javasolja, hogy adják át négyszögölenként tiz forintjával. *Rózsavölgyi* Manó hajlandó ugyan a telket átengedni, de csak ugy, hogy adják vissza az ügyet a tanácsnak a tényleges érték meghatározása végett s aztán a közgyülés csak ezen az áron adja át a területet. *Halmos* János polgármester kéri a tanács javaslatának az elfogadását, mert hiszen a gázgyárak beválása ugyis bekövetkezik s akkor mindegy lesz, akár tiz forintért, akár többért váltják vissza az ugyanabban az árban átadott területet. A többség elfogadta Rózsavölgyi javaslatát.

Hozzájárult a közgyülés ahhoz, hogy a dunai köpartok bére, a tavalyihoz képest, változatlan maradjon.

A közgyülés tavaly fölhivta a tanácsot, hogy tegyen javaslatot a fővárosnál alkalmazott összes állandó munkásoknak baleset- és munkaképtelenség esetére való biztositása tárgyában. A tanács eleget tett a fölhivásnak s a javaslatot, amelylyel már a pénzügyi bizottság is foglalkozott, most a közgyülés elé terjeszti. *Hecht* Ernő kifogásolja, hogy a javaslat szerint a főváros betegsegélyezést akar ugyan, de pénztárt nem. A költségek nagyobbak lesznek a tervezettnél s igy ismét ideális költségelőirányzattal állunk szemben. Azt sem helyesli, hogy a munkások ki vannak a javaslatban véve a hozzájárulás alól; nem azért nem helyesli ezt, mintha a munkások megterheltetését kivánná, hanem azért, hogy ébredjen föl bennük élénkelőben az önsegély szükségességének a tudata. Ajánlja, adják vissza az ügyet a tanácsnak, azzal, hogy — esetleg a kerületi betegsegélyző pénztárba való bevonással — igyekezzék megfelelőbb módszert találni. *Mauthner* Adolt kéri a tanács javaslatának a mellőzését s javasolja, hogy vegyék igénybe a kerületi pénztárt. *Gerő* Lajos ajánlja Mauthner javaslatát, mert igy legalább tudni fogjuk, hogy milyen nagy az a fix összeg, amit a fővárosnak fizetnie kell. *Vázsonyi* Vilmos hajlandó, bizonyos pótlásokkal elfogadni a tanács javaslatát; igy javasolja, hogy a táplálékpénzt az egész munkabérben állapitsák meg s hogy ugyanezt adják meg a nős és családos beteg munkásoknak akkor is, ha kórházi ápolásban részesülnek.

Hegedüs Sándor azon nézeten van, hogy a javaslatot mai alakjában nem lehet tökéletesnek tartani; sok hiányzik abból, amit az élet és tapasztalás megkiván. Javasolja tehát, hogy az ügyet adják vissza a tanácsnak, azzal, hogy tegye tanulmány tárgyává a kerületi pénztár és munkás betegsegélyző-pénztár szervezetét; lépjen ezekkel, valamint a biztositó-társaságokkal is érintkezésbe s aztán, az összehasonlitó tapasztalatai és érintkezései alapján tegyen ujból előterjesztést. *Wagner* Jenő hozzájárul Hegedüs javaslatához.

Halmos János polgármester azért szólal fel, hogy a meddő vitának elejét vegye. Hozzájárul Hecht és Hegedüs halasztó inditványához. A számvevőség meg fogja tenni a kombinativ számadásokat s a tanács aztán megteszi a javaslatát. *Kasics* Péter ugy látja, hogy mihelyt valamely igazán szabadelvü intézmény létesitéséről van szó, azonnal előtérbe lép az a czélzat, hogy korlátozásokat tegyenek. Nem állitja, hogy a javaslat egészen hibátlan, de sok jót tartalmaz s ezért kéri, mondják ki, hogy a tanács javaslatát elvileg elfogadják.

Heltai Ferencz kizártnak tartja, hogy a főváros a saját munkásai segélyezésének az ügyét a kerületi betegsegélyző pénztárral kapcsolatosan

meg lehessen oldani, mert ha igy lenne, akkor a megoldás már rég megtörtént volna. Nem ellenzi azonban, hogy az ügy visszaadassék a tanácsnak kiegészités végett.

Neuschlosz Ödön szintén hozzájárul a halasztáshoz. Csepreghy János kijelenti, a reá vonatkozó bizonyos megjegyzéssel szemben, hogy ő épen annyira a szivén viseli a munkások ügyét, mint azokét, akik a segélyezést fizetni fogják. Nem állitja, hogy sok lenne a teljes segélyezés esetén a szimuláns, de tény az, hogy visszaélések elő fognak fordulni akkor, ha az egész táplálék-pénzt kifizetik.

A többség elfogadta Hegedüs Sándor javaslatát.

A budapest-budafoki helyiérdekü vasuttársaság területhasználati szerződésének s a helyhatósági engedély megadásának ügyében azt a javaslatot teszi a tanács (a pénzügyi bizottság javaslata alapján), hogy a társaság a terület használatáért jelképileg fizessen évi száz koronát s a brutto jövedelemből százezer forint után két százalékot s aztán minden további ötvenezer forint után egy-egy százalékkal többet, egészen öt százalékig. A területhasználati szerződés aláirása után a helyhatósági engedély is kiadandó.

A közgyülés ehhez hozzájárult.

Elfogadta a közgyülés a kilenczedik kerületbeli járványbarakkok területe szabályozásának módositására vonatkozó javaslatot.

Hozzájárultak a szent János-kórház megfigyelő-osztályában alkalmazott ápolók és ápolónők fizetésének a felemeléséhez.

Elfogadták azt a javaslatát a tanácsnak, hogy a községi elemi népiskolák első és második osztályában és a kisdedóvókban a délelőtti oktatás az eddigi nyolcz óra helyett, kilencz órakor kezdődjék.

Fraknói Vilmos, a muzeumok és könyvtárak országos felügyelősége nevében kérdést intézett a fővároshoz, vajjon a székes fővárosi muzeumot és könyvtárt hajlandó volna-e a főfelügyelőség kezelése alá bocsátani s ez esetben mennyi szubvencziót igényel. A tanács azt javasolja, hogy a két intézményt ne adják a főfelügyelőség kezelésébe és szubvencziót se igényeljen, de a szakszerü rendezés, lajstromozás stb. tekintetében köszönettel fogadja a főfelügyelőség támogatását. Ehhez hozzájárult a közgyülés.

Elfogadták a Lipótvárosi bazilika épitő-programmját és megalakitották a felügyelő-bizottságot, a tanács javaslata szerint.

Felebbezések és nyugdijazások elintézése után a közgyülés véget ért.

VIDÉK.

* **A Krivány pótadója.** Aradi tudositónk irja: A belügyminiszter tudvalevőleg a Krivány-féle pótadó iránt tartott közgyülési határozat feloldásával utasitotta a vármegyét, hogy ujabb határozatot hozzon. A mai rendkivüli közgyülésen az összes bizottsági tagok megjelentek és heves tárgyalták a pótadó kérdését. A románok mindent megmozgattak, hogy a két százalékos pótadót ujból leszavazzák, de akcziójuk nem sikerült. Több román tulzó a gyülés egybehivását törvénytelennek mondta, mire a főispán erélyesen rendreutasitotta őket, s a közgyülés törvényszerü egybehivását igazolta. Végre óriási zajban szavazásra került a sor és kétszáztizennégy szavazattal nyolczvanegy ellen a pótadót elfogadták.

* **(Pestmegye közgyülése.)** Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye november huszonnyolczadikán és a következő napokon tartja rendes közgyülését, amelynek tárgysorozatában többek között a következő fontosabb pontok szerepelnek: Csongrád vármegye közönségének átirata az országgyülés tárgyalásainak normális keretbe való visszabelyezése tárgyában, Pécs város ugyanily tárgyu átirata, a törvényhatósági közgyülés választott tagjai felerészének választására határidő kitüzése, Czegléd város polgármesterének jelentése a városi tisztviselők fizetésének javitása tárgyában.

* **(Uj polgármester.)** Igloi tudositónk irja: Igló város képviselőtestülete Neogrády Lajos megyei főjegyző elnöklése alatt ma tartott polgármester-választást. A választás eredménye az, hogy Folgens Károly Igló járás tiszteletbeli szolgabiráját negyvenegy szavazattal, a Huszko Antal polgármesteri helyettesre beadott harmincznégy szavazat ellenében, polgármesternek választották.

TÖRVÉNYKEZÉS.

= **Uj törvényszéki elnök.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Sziráky Barna kuriai tanácsjegyző törvényszéki birót a kassai törvényszék elnökévé kinevezte.

= **A rendőr, amikor nem rendőr.** Két esztendeje már, hogy Szeberényi Gyula közrendőr a vele egy udvaron lakó Placsek Paulával szóváltásba elegyedett. Az asszony mind sebesebben pörgette a nyelvét, amin aztán Szeberényi annyira dühbe jött, hogy kardot rántott. Placsek futásnak eredt, a rendőr üzőbe vette és alaposan megkardlapozta. De még ezzel sem elégedett meg, hanem segitségül hivta egyik kollegáját s ezzel a kapitánysághoz kisérte az asszonyt. A főkapitány intézkedésére Szeberényi ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt megindult az eljárás, tárgyalás is volt a törvényszék előtt; amikor azonban utban voltak a királyi itélőtáblához, hirtelen megakadt a pör: az aktákat valami láthatatlan kéz eltüntette. Keresték az iratokat mindenfelé, de a legszorgosabb vizsgálat sem keritette őket többé elő. A pört ekkor egészen előlről kezdték. Uj vizsgálat volt és uj tárgyalás, amelyen aztán a törvényszék Szeberényit három havi fogházra itélte. Ezt az itéletet a tábla is helybenhagyta. Enyhébben bánt el a rendőrrel a királyi kuria, amely egészben husz forint pénzbüntetésre itélte Szeberényit azzal a megokolással, hogy mivel ő a panaszosnővel egy házban lakott, az asszonyt nem hivatalos minőségben kardlapozta meg

= **A képtolvaj orvos.** Annak idején nagy feltünést keltett az a hir, hogy az Országos Képtárból két értékes kép eltünt. A nyomozás során kiderült, hogy a képeket Lenkei Béla dr. orvos lopta el. A műcsarnokban elkövetett lopásról is azt hitték, hogy az ő lelkén szárad. A budapesti büntető törvényszék lopás miatt helyezte vád alá az orvost és az Országos Képtárban elkövetett bűncselekményeért egy évi börtönre itélte. Ellenben felmentette őt a műcsarnoki lopás vádja alól. A kir. tábla helybenhagyta az első itéletet. Ma a kuria tárgyalta ez ügyet és megerősitette a tábla itéletét.

= **„Nincs többé szocziálizmus."** A tavaszi szocziálista-üldözések idején Dám Péter műlakatos is irt egy czikket a „Volkstimme" hasábjain ezzel a czimmel: „Nincs többé szocziálizmus!" A czikkben az ügyészség osztálygyülöletre való izgatást és lázitást talált és Dám ellen sajtópört inditott. A junius hónapban megtartott első végtárgyalásra a vádlottat, aki épen valami kihágás miatt a tolonczházban ült, onnét hozta el egy rendőr.

Az elnök a rendőrt elküldte, Dámot pedig a teremben marasztotta.

— Én is távozom! — felelt erre Dám.

Elnök: Miért?

— Mert négy csavargóval hoztak ide tolonczkocsin.

Dám el is távozott, a tárgyalást pedig in contumatiam megtartották. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a sajtóbiróság Dámot három hónapi államfogházra és hatvan forint pénzbüntetésre itélte.

A ma megtartott második tárgyaláson megjelent a vádlott, aki jelenleg a honvédeknél katonáskodik. Katonai hatósága utján vezették a biróság elé. A tárgyalást Zsitvay Leo elnök vezette, a vádhatóság képviseletében Gál Endre alügyész jelent meg, a védelmet pedig Pollacsek Sándor látta el. A vádlott kihallgatása és az inkriminált czikk felolvasása után Gál alügyész előterjesztette a vádbeszédét, Pollacsek pedig a védelmet.

Az esküdtszék Dám Pétert az izgatásban nyolcz szóval négy ellen, a lázitásban pedig egyhangulag nem vétkesnek nyilvánitotta, mire a sajtóbiróság fölmentő itéletet hozott.

Dr. Pollacsek Sándor védő erre kérte a biróságot, hogy kötelezze a kincstárt a költségek megfizetésére. A sajtóbiróság azonban e kérelemnek nem adott helyt, hanem a vádlottat marasztalta el a költségekben, mert az első alkalommal tartott tárgyaláson nem jelent meg.

EGYESÜLETEK.

*** **A nemzeti szövetség Eötvös Károlynál.** Az országos nemzeti szövetség küldöttsége ma tisztelgett Herczegh Mihály, elnök vezetése mellett Eötvös Károly országgyülési képviselőnél, hogy neki a szövetségtanács társelnökségét felajánlja. Dr. Herczegh Mihály röviden ismertette a szövetség czéljait, mire Eötvös Károly kijelentette, hogy a társelnökséget a legnagyobb örömmel elfogadja, a szövetség czéljaival mindenben egyetért, és hazafias kötelességének tartja a szövetség czéljait mindenben előmozditani. A küldöttség lelkesen megéljenezte Eötvöst. A szövetség társelnöke eddig herczeg Eszterházy Miklós volt. Mint értesülünk, harmadik társelnöknek Rákosi Jenőt óhajtja a szövetség megnyerni.

*** **Az ügyvédek köre.** A budapesti ügyvédi kör ma tartotta rendes évi közgyülését dr. Szohner Lajos elnöklése alatt. Dr. Gyöngyösi József titkár előterjesztette az évi jelentést, amely részletesen tárgyalja az ügyvédi nyugdijintézet mielőbbi megteremtésének szükséges voltát és a tőzsdebiróság hatáskörének megszoritása tárgyában az igazságügyi és kereskedelmi miniszterekhez intézett felterjesztést. A kör tagjainak száma 478. A bevétel a mult évben 11.842 forint 47 krajczár, a kiadása pedig 6282 forint 19 krajczár volt. A jelentést a közgyülés egyhangulag tudomásul vette mire a választások következnek. Elnök lett: dr. Szohner Lajos, alelnökök: dr. Zsigmondy Jenő és dr. Kelemen Gyula, titkár: dr. Gyöngyössy József, másodtitkár: dr. Lovrich István, gazda: dr. Burián Béla, pénztáros: Novák Sándor, ügyész: dr. Erdős Zsigmond, könyvtáros: dr. Eulenberg Salamon, számvizsgálók: Árkay Kálmán, dr. Keresztessy József és Krausz Mihály.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A pénzügyminiszter a nagyváradi pénzügyigazgatósághoz Maros Gábor brassói pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá végleges minőségben; Hóbián János, Tana Gyula és Haragos János pénzügyi számellenőröket a marosvásárhelyi, segesvári, illetőleg tordai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számvizsgálókká végleges minőségben; a nagybányai bányaigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Kondor Sándor bányamérnököt pénzügyi számvizsgálóvá végleges minőségben; Császár Ottó számellenőrt a miskolczi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számvizsgálóvá véglegesen nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Freund Mórné ingóságai Ujvásár-tér 9. november 25. Schenk János ingóságai viola-utcza 31. november 25. Friedmann Ignácz ingóságai uj-utcza 37. november 25. Beőthy László ingósága Röck Szilárd-utcza 4. november 26. Grossmann Adolf ingóságai király-utcza 75. és szerecsen-utcza 39. november 25. Bodanszky Adolf ingatlanai alkotmány-utcza 22. deczember 22. Majszilovics János ingóságai Angyalföld 1578—81. november 25. Pick Frigyes ingóságai csángó-utcza 8. és Törökőr, Mexikói-ut 23/a. november 26. Novák Ferencz ingóságai tömő-utcza 17. november 25. Weisz Mór ingóságai külső kerepesi-ut 30. november 28. Dr. Vig Viktor ingóságai József-körut 64. november 25. Geley József ingóságai Ferencz-körut 26. november 25.

A vidéken. Dach Fülöp ingóságai Ujpesten november 25. Valacsay Antalné ingatlanai Csütörtök (Somorja) községházánál deczember 9. báró Nyáry Jenő ingóságai Pilinyben (Szécsény) november 29. Cziczvarin Gyuricza ingatlana Kumán (Török-Becse) községházánál deczember 19. Temmer Hermann ingatlana Monostor (Török-Kanizsa) községházánál deczember 15. Czakó László József ingatlanai Félegyházán deczember 28. Keviczky Dávid ingóságai Magyarádon (Ipolyság) november 28. Dupont Péter ingóságai Krompachon (Szepesváralja) november 30. Ecsedi Ferencz ingóságai Szegeden november 26. Winter és társa ingóságai Lónyabányán, Kotmanlehotán, Vámosfalván és Losonczon deczember 5-én és a következő napokon. Zruthy Milán ingatlanai Mocrin (Nagy-Kikinda) községházánál deczember 22. Wurmb Gyula ingatlana Ujpest községházánál deczember 18. Páska Simon ingóságai Alsó-Szolcsva és Felső-Podsága községekben deczember 3.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 271. szám.) A pozsonyi pénzügyigazgatóság kerületében három pénzügyőri szemlészi és több fővigyázói állásra, utmesteri állásra Dicső-Szent-Mártonban, a trencséni felsőbb leány-iskolánál tanári állásra, az egri pénzügyigazgatóság számvevőségénél számgyakornoki állásra, a pozsonyi állami kórházban másodorvosi állásra, a szinyérváralja adóhivatalnál gyakornoki állásra, az alsókubini (Rózsahegy) járásbiróságnál segédtelekkönyvvezetői állásra, a rimaszécsi (Rimaszombat) járásbiróságnál irnoki állásra, az alsólendvai adóhivatalnál adótiszti állásra, a győri pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra, a szegedi pénzügyigazgatóság számvevőségénél számvevőségi főnöki állásra, a pankotai adóhivatalnál ellenőri állásra, az aradi jószágigazgatóság számvevőségénél számgyakornoki állásra, az orsovai (Karánsebes) járásbiróságnál aljegyzői állásra lehet a folyamodásokat benyujtani

NYILT-TÉR.

Értesítés.

Ezennel van szerencsém köztudomásra adni, hogy

EHRBAR FRIGYES

császári és királyi udvari és kamarai zongoragyárának egyedüli képviseletét egész Magyarországra átvettem és bátorkodom a nagybecsü zene-érdeklődőket a termemben felállitott gyönyörü Ehrbar-zongorák megtekintésére felkérni.

HECKENAST GUSZTÁV zongora-terme.

Budapest, most IV., Gizella-tér 2., a Váczi-utcza sarkán.

GLOGOWSKI és TÁRSA
BUDAPEST,
Erzsé bet-tér 19.

REMINGTON

irógépet díjmentesen, vételkötelezettség nélkül, az ország bármely részében bemutatok.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, november 24.

	nov. 24. cents	nov. 23. cents
Buza deczemberre	74⅞	74⅝
„ áprilisra	75⅞	75⅝
„ májusra	72	71⅞
Tengeri deczemberre	39¾	39

Chicago, november 24.

	nov. 24. cents	nov. 23. cents
Buza deczemberre	68⅛	67¾
Tengeri deczemberre	33⅝	33⅛

Mezőgazdaság.

Elégedetlen földmivesek. Mint szegedi levelezőnk irja, Dorozsma nagyközség lakossága között nagy az elégületlenség a legujabb tagositások miatt. Ugyanis a községnek tizennégyezer holdnyi birtokát most tagositották s felosztották a birtokosok között. A község azon lakosai, akik a tagositás alkalmával semmitsem kaptak, nagyon elégedetlenek emiatt s azt akarják, hogy őket is részesitsék a birtokban. A birtokos osztály között is sok az elégületlen, aki azt mondja, hogy a tagositás alkalmával igazságtalanul jártak el és egyeseket előnyökben részesitettek.

Megszünt sertésvész. Nyiregyháza városában a két év óta tartó sertésvész megszünt. A várost feloldották a zár alól.

Tejszövetkezetek. Temes megyében az állattenyésztést emelni akarják és több helyen már tejszövetkezetet alakitottak. Igy mozgalom indult meg Varjason és Temes megye egyik-másik legnagyobb községében egy tejszövetkezet megalakitására, amely szövetkezet a vajnak nagybani előállitására szoritkozik.

Ipar- és kereskedelem.

A husszükség Berlinben. Mint Berlinből jelentik, ahhoz a petitcióhoz, amelyet a berlini városi tanács és a képviselőtestület a hus drágulása ügyében a birodalmi kanczellárhoz intézni szándékozik, a berlini marhaszállás igazgatójának, Hansburgnak emlékiratát csatolják. Az „Allgemeine Fleischerzeitung" szerint az emlékirat első sorban a husfogyasztás csökkenését konstatálja, különösen a munkás osztályban és kifejti, hogy a marha és a hus ára azért emelkedik, mert a kormány évek óta megakadályozta vagy legalább megnehezitette a szomszéd állattenyésztő államokból való marhabehozatalt. Az emlékirat számokkal mutatja ki, hogy a német mezőgazdaság nem képes marhaszükségletét fedezni. Az állattenyésztésnek az utolsó öt év alatt való gyarapodása csaknem három százalékkal kisebb a lakosság szaporodásánál. A németországi takarmánytermelés sem fedezi a takarmányszükségletet. A határzárt nem igazolja a törvény, mert a törvényben körülirt feltétel, tudniillik az, hogy külföldön a német marhaállományt veszélyeztető marhavész pusztit, a hivatalos közlemények szerint nincs meg. Végül azt ajánlja az emlékirat, hogy a határ elzárása helyett inkább védekezzenek az ország belsejében a marhavész ellen; még pedig az által, hogy szigorubban felügyelnek a belföldi marhaállományra, lelkiismeretesen teljesitik az előirt szabályokat és javitják a marhaistállók berendezését a fertőtlenités czéljai érdekében.

Magyar általános kőszénbánya. A Magyar általános kőszénbánya részvénytársulat ma tartotta rendkivüli közgyülését Melczer Géza elnöklése mellett. Miután az elnök közölte a közgyüléssel, hogy Királdi Hercz Zsigmond vezérigazgató sulyos betegsége következtében a közgyülésen részt nem vehet, konstatálta, hogy a közgyülés rendes időben egybe lett hiva. A formalitások elintézése után közli, hogy a közgyülés egyedüli tárgya a salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulattal való fuzió elhatározása volt, de miután a letett részvények száma nem felel meg az alapszabályok 26-ik szakaszában felállitott követelményeknek, a jelen közgyülés nem határozatképes. Ehhez képest az alapszabályok értelmében 30 napra uj közgyülés lesz egybehiva. Ezzel a közgyülés véget ért.

Gyáralapitó kisiparosok. A fővárosi czipészkisiparosok, kik a külföldi czipőgyárosok konkurenciájától sokat szenvednek, mozgalmat inditottak egy szövetkezeti alapon felállitandó czipőgyár létesitése végett. A tőke beszerzése iránt részjegyek jegyzésével tettek kisérletet, de mivel ez nem sikerült, elhatározták, hogy a bőrgyárosokhoz és nagyobb bőrkereskedőkhöz fordulnak a vállalat financeirozása végett. A gyárosoknak és kereskedőknek is érdeke, hogy a czipő-szükséglet nagy részét itthon készitsék el s ne hozassák külföldről.

Lisztkivitelünk emelkedése. A magyar lisztkivitel Fiumén át — kivalt Angliába a mult hónapban ugy az előző hónaphoz, valamint a mult év október havához képest jelentékenyen emelkedett, ami világos bizonysága annak, hogy a mult évben beállott erős visszaesés csakis a tavalyi rossz termésnek volt természetszerü következménye. Elhajóztatott ugyanis a fiumei kikötőből tengerentuli piaczokra a mult hónapban összesen 7.642 tonna liszt, szeptember hónapban pedig 4,436 és az előző év október havában 5.255 tonna. A folyó évi október havi fenti mennyiségből 5.991 tonna fővárosi és 1.651 tonna vidéki magyar állomásokról származott; az egész mennyiségből pedig osztrák kikötőkbe 1529 tonna, Franczaországba (főleg Rouenba) 717 tonna, Angliába 4345 tonna, Braziliába 801 tonna, Rotterdamba 135, Singaporéba 35 és hollandi keletindiai kikötőkbe 37 tonna szállittatott. Az angol kivitel tehát hatvan százaléka az egésznek. Az év eleje óta október hónap végéig volt pedig az összes kivitel Angliába a folyó évben még csak 10.338 tonna, a tavalyi 33.876 tonnával szemben, ami onnan magyarázható, hogy a mult év első felében a kivitel még a rendes mérvekben mozgott, illetve a hanyatlás csak az aratás után vette kezdetét. Braziliába pedig a folyó év első tiz hónapjában 4438 tonna szállittatott (tavaly 5854 tonna.)

Az országos ipartanács. Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter felhatalmazást nyervén ő felségétől az „Országos ipartanács" szervezésére, felhivta az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a nevezett tanácsba egy-egy tagot küldjenek ki. Ezenkivül a következő testületek és egyletek nyernek az uj ipartanácsban képviseletet: Országos iparegyesület három taggal; Budapesti kerületi betegsegélyző pénztár három munkástaggal; Országos gazdasági egyesület, mint a gazdasági egyesületek országos szövetségnek központja két taggal; Magyarországi munkások rokkant- és nyugdijegylete két munkástaggal; továbbá: Magyar textilgyárosok országos egyesülete, Gépgyárosok és gyárigazgatók klubja, Fővárosi malomegyesület, Magyarvidéki malom-iparegyesület, Vidéki malmok országos egyesülete, Magyar czukorgyárosok országos egyesülete, Magyar sörtermelők egyesülete, Szesztermelők országos egyesülete, Hazai ipartestületek központi bizottsága, Országos kereskedelmi és iparcsarnok, Budapesti nagykereskedők és nagyiparosok társulata, Magyar kereskedelmi csarnok, Bányászati és kohászati egylet, Országos erdészeti egyesület egy-egy taggal. Összesen 18 egyesület 24 taggal. Az uj ipartanácsot báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter december hó első felében szándékozik megalakitani.

Köbánya sertésplacz, nov. 24. Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 47·5—48·5 kr.-ig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 46—47 krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 49·5—50 krig. Közép (páronkint 251 320 klgrig terjedő sulyban) 50—50·5 kr. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban; 50·6—51 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban 48·5—49 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 48—48·5 krajczárig. Könnyü páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 47—47·5 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. nov. 22. napján volt készlet 37194 darab, nov. 23-án felhajtatott 50 db, november 23 án elszállittatott 401 darab, november 24-ére maradt készletben 36846 darab. A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, nov. 24. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. nov. 23-án érkezett 1038 drb. Készlet 298 darab, összes felhajtás 1336 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 878 drb, elszállittatlan maradt 458 drb. Napi árak: 120—180 kilós 44·5—48 kr, 220—280 kilós 40—49 krajczár, 320—380 kilós 47—50 kr, öreg nehéz — krajczár, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár, november 24. (A budapesti közvágóhid és marhavásár igazgatóság jelentése.) Felhajtatott: 137 darab, bonyhádi 17 darab. Jó fejős tehenekre a vásár élénk volt, silányabbakra kevés vevő volt. Következő árak jegyeztettek: Tarka, kevert származásu tehén 70—110 forintig. Bonyhádi tehén 120—165 forint darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár, november 24. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtatott 3937 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1209 darab magyar és tarka ökör, 295 darab magyar és tarka tehén, 1758 darab szerbiai ökör, 25 darab boszniai ökör, 452 darab szerbiai tehén, 104 darab bika, 94 darab bivaly, 529 darab szerb tehén. Minőség szerint: 693 darab elsőrendü hizott, 2818 darab középminőségü és 426 darab alárendelt minőségü hizott ökör. Miután a felhajtásban 600 darab vágómarhával kevesebb volt az irányzat élénk volt s az árak általánosságban fél, helyenkint egy forinttal emelkedtek 100 kilogrammonkint. Silányabb minőségü áru el volt hanyagolva. Jó minőségü bikákat és legjobb minőségü teheneket kissebb mennyiségben Németországba való szállitásra vásároltak. Következő árak jegyeztettek: hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségü 30—33 frt, kivételesen 35 frtig, hizott magyar és tarka ökör, középminőségü 26—30 forintig, alárendelt minőségü magyar és tarka ökör 23—25 forintig, magyar tehén középminőségü 18—33 forintig, szerbiai ökör, jobb minőségü 23—29.— forintig, szerbiai ökör középminőségü 18—22 forintig, szerbiai bika 23—31 forintig, szerbiai bivaly 16—21 forintig. Métermázsánkint élősulyban.

Budapesti szurómarhavásár, november 24. (A budapesti közvágóhid és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtatott 325 darab belföldi, 25 darab növendék élő borju, 61 darab élő bárány, 67 darab belföldi, 6 darab galicziai, 38 darab bécsi borju. — A vásár hangulata lanyha volt. Jegyzett árak: Élőbelföldi borju 32—44 forintig, kivételesen 45 forintig. ölött belföldi borju 40—48 forintig, bécsi 40—50 forintig, Élő bárány 5—7 forintig.

Pénzügy.

A bankkamatláb felemelése. Az osztrák-magyar bank főtanácsa végrehajtó bizottsága már tegnapi ülésén elhatározta, hogy a mai ülésen a kamatláb felemelését fogja inditványozni, s igy a főtanács mai határozata, a mely szerint a kamatlábot további félszázalékkal felemeli, nem keltett meglepetést. Az intézkedést azzal indokolják, hogy a németországi viszonyok az elővigyázatot teszik szükségessé. Holnaptól fogva tehát a leszámitolási kamatláb 5 százalék, a lombard kamatláb meg 6 százalék az osztrák-magyar banknál.

A központi hitelszövetkezet. A hivatalos lap mai száma közli a központi hitelszövetkezet elnökének és alelnökeinek kinevezését. Ő felsége a pénzügyminiszter javaslatára az országos központi hitelszövetkezet elnökévé gróf Széchényi Sándor valóságos belső titkos tanácsost, Tolna vármegye főispánját, alelnökévé pedig Hajós József földbirtokost, a Károlyi-féle szövetkezetek központi intézetének igazgatóját és Burchard-Bélaváry Konrád főrendiházi tagot nevezte ki. Ezzel a személyi ügyek el lévén intézve, a szövetkezet deczember 4-ikén megtarthatja alakuló közgyülését.

Orosz kamatlábemelés. A pétervári birodalmi bank 5 és félszázalékra emelte valamennyi leszámitolási kamatlábat, kivéve a mezőgazdasági kölcsönöket, amelyet 6 százalékra és az államjáradékokra és a nemesi bank díjas zálogleveleire való kölcsönöket, amelyet 6 és fél százalékra emeltek.

Az államvasutak fölöslegei. Folyó évi november hó 21-én a magyar királyi államvasutak felesi legeiből 500.000 forint szállittatott be a magyar-királyi központi állampénztárba, mely összeggel az ez évi beszállitások összege 14,900.000 forintra emelkedett.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, november 24.

A magyar királyi kincstár és a gabonatőzsde.

Úgy került egy kalap alá e két nem épen ellentétes, de hát semmiesetre sem rokon fogalom, hogy ez idő szerint épen csak az állam huzza a hasznot, illetve a jövedelmet a gabonatőzsdei forgalom révén. Mert mostanában tulajdonképeni üzlet nincs is, a vidék nem érdeklődik a börze iránt és nem megy bele ujabb tranzakciókba, a nagy spekuláció pedig elernyedt és egészen tétlen. Van azonban vagy öt tucat jogositott ügynök a határidőpiaczon és ezek az urak végre is nem élhetnek a tőzsdénél letéteményezett háromezer forintnyi kauczióju kamatjából. Hát coulisseiroznak. Igaz, hogy e mesterség után sem lehet megélni, mert nagyobbára ágens módjára nyerészkednek és nagyüzérkedő módjára veszitenek mellette, mindenesetre azonban foglalkoztatja az embereket. Ma például, hogy Amerika alacsonyabb kurzusokat jelentett, hogy az időjárás tartósan enyhének és csapadékosnak mutatkozott és hogy a malmok csak kedvezmények árán voltak hajlandók a vásárláshoz fogni: a d t á k reggel az ágensek a márczius huzát, ama reményben, hogy később mégis csak beérkeznek a megbizások, amikorra aztán ők már előre dolgoztak volna.

Le is nyomták könnyedén a huza árát 9 forint 74 krajczárig. Csakhogy az ordrék bizony várattak magukra. Fogták tehát magukat, és ismét f e d e z n i kezdték a kötéseket, mi által a kurzus megint a tegnap esti zárlatig, azaz 9 frt 82 kr.-ig emelkedett. Az eredmény tehát semmi. A délelőtti nyereséget délután ismét visszaadták: elfogyott vagy ezer darab tizfilléres stemplivel felülbélyegzett kötjegy és „nincs a csarnokban nyertes, csak a kincstár." Ugyanezt az ártatlan mulatozást találjuk a rozsnál és a zabnál is, amely czikkek egyenlegként szintén változatlanok, 8 forint 55 krajczárral illetve 5 forint 99 krajczárral zárulva. Egyesegyedül a tengeri képez némileg kivételt. A májusi határidő ma ujabb hat krajczárral haussierozva, 4 forint 82 krajczárt jegyez. A tőzsdén most ezt a czikket favorizálják amaz egyszerű okból, mert egyelőre más határidő iránt teljesen képtelenek az általános érdeklődést felkelteni. Itt még könnyen utalhatnak arra, hogy a kukoricza még tulajdonképen nem is emelkedett. Kiadódik tehát a jelszó, hogy most ez a czikk áll a nagy hausse küszöbén. A remény alighanem hiunak fog bizonyulni, mert ismerve e takarmánycikk termelési és főleg fogyasztási viszonyait, valamint a Balkán államok konkurrenciáját, nem hihetjük, hogy a kukoriczára nagy jövő vár. Eltekintve attól, hogy tudomásunk szerint a déli megyékben jelentékenyebb mennyiségű csöves tengerit vásárolt össze a helybeli spekuláció oly czélból, hogy a határidő elérkezteker beszállitsa hozzánk. Már pedig buzára is csak kötéllel lehet átvevőt fogni, hát még kukoriczára.

*
* *

A mai készáruüzletben ismét jelentékenyebb volt a forgalom a buzában. Elkelt közel 40.000 métermázsa. Már most ki-ki kombinálja ki ebből egyéni izlése szerint, hogy ez lanyha vagy szilárd momentum-e. Örvendetes jelenségnek vegyük, hogy a lisztgyárak intenzivebben vásárolnak, vagy feltűnő körülménynek, hogy a kinalat megint bőségesebb. Tény, hogy az árak 5 krajczárral olcsóbbodtak. Ellenben ugyan ennyit tesz az árnyereség rozsban, mig a többi czikk változatlan.

Amerikában tegnap egynyolczad-ötnyolczad centtel csökkentek az árak. M a ü n n e p m i a t t z á r v a m a r a d n a k a z a m e r i k a i t ő z s d é k, tehát holnap hiányában leszünk a tengerentuli direktivának. Délután kedvezőtlen hirek érkeztek az európai piaczokról, Berlin nyugodt irányzatot jelzett, London szintén, mig Liverpoolban háromnyolczad pennyvel, Párisban 20 centimes-mal olcsóbbodtak az árak.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 80 k. 10.75 frton, 100 mm. 80 k. 10.80 frton, 150 mm. 80 k. 10.80 frton, 250 mm. 79·5 k. 10.85 frton, 400 mm. 79·5 k. 10.72·5 frton, 400 mm. 79 k. 10.72·5 frton, 100 mm. 78·5 k. 10.75 frton, 100 mm. 78 k. 10.70 frton, 100 mm. 78 k. 10.70 frton, 200 mm. 78 k. 10.70·5 frton, 100 mm. 77 k. 10.60 frton, 200 mm. 77 k. 10.55 frton.

Pestvidéki: 100 mm. 79·7 k. 10.70 frton, 100 mm. 79 k. 10.70 frton, 100 mm. 79.5 k. 10.75 frton, 100 mm. 78·5 k. 10.75 frton, 100 mm. 78 k. 10.60 frton, 200 mm. 78 k. 10.60 frton, 100 mm. 78 k. 10.65 frton, 200 mm. 77 k. 10.50 frton, 100 mm. 77 k. 10.60 frton.

Bácskai: 100 mm. 77 k. 10.50 frton, 500 mm. 76 k. 10.35 frton, 2600 mm. 73·6 k. 10 frton,

Bánsági: 1200 mm. 77 k. 10.35 frton, 350 mm. 76 k. 10.35 frton.

Dunavidéki; 4000 mm. 76 k. 10.30 frton, 1850 mm. 76 k. 10.20 frton, 1800 mm. 76·8 k. 10.20 frton, 2500 mm. 74 k. 10 frton, 500 mm. 74 k. 9.80 frton.

Román: 4500 mm. 78 k. 8.55 frton transito, 3000 mm. 77 k. 8.45 frton, transito.

Bolgár: 1500 mm. 75 k. 8·05 frton, 1500 mm. 76 k. 8.02·5 frton.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 79·5 k. 10,67 frton. Mind három hónapra.

Rozs. 100 mm. 8.47·5 frton, 100 mm. 8·45 frton, 100 mm. 8.42·5 frton, 150 mm. 8.40 frton készpénzben.

Zab. 100 mm. Budapesten 6.10 frton, 150 mm. Budapesten 6.— frton, 100 mm. Budapesten 5.90 forinton készpénzben.

Tengeri. 100 mm. Verseczen 3.50 frton készpénzben.

Árpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Árú	ó vagy uj	fajt	hektolitrenkinti súly kilogrammban	100 klgr. készpénz-ára frtól	frtig	hektolitrenkinti súly kilogrammban	100 klgr. készpénz-ára frtól	frtig
buza	uj	tiszavid.	74	—.—	—.—	75	10.10	10.25
			76	10.30	10.40	77	10.45	10.50
			78	10.55	10.65	79	10.70	10.75
			80	10.80	10.85	81	—.—	—.—
„	„	pestvidéki	74	—.—	—.—	75	10.05	10.20
			76	10.25	10.35	77	10.40	10.45
			78	10.50	10.60	79	10.65	10.70
			80	10.75	10.80	81	—.—	—.—
„	„	fehérm.	74	—.—	—.—	75	10.10	10.25
			76	10.30	10.40	77	10.45	10.50
			78	10.55	10.65	79	10.70	10.75
			80	10.80	10.85	81	—.—	—.—
	„	szerb	—	—.—	—.—			
rozs	„	elsőrendű	70—72	8.45	8.50			
		másodr.	———	8.35	8.40			
árpa	„	takarm.	60—62	6.20	6.50			
„	„	szeszfőz.	62—64	6.80	7.60			
„	„	sörfőzésre	64—66	7.80	8.70			
zab	uj	—	39—41	5.75	6.10			
tengeri	ó	bánsági	—	5.50	5.55			
	„	másnemű	—	5.45	5.50			
repcze	ó „	káposzta	—	—.—	—.—			
		másnemű	—	—.—	—.—			

Hivatalos határidőjegyzések.

Árú	Határidő	Déli tőzsde zárlata november 23-án pénz	árú	november 24-én pénz	árú	Leszámoló árfolyamok
buza	. . október	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . november	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . márczius	9.83	9.85	9.80	9.81	—.—
rozs	. . október	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . november	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . márczius	8.53	8.55	8.51	8.53	—.—
tengeri	. október	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . november	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . május	4.77	4.78	4.80	4.81	—.—
zab	. . október	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . november	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
„	. . márczius	5.98	6.—	5.99	6.01	—.—
repcze	. augusztus	12.40	12.50	12.40	12.50	—.—

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. *Buza* márczius 9.78—79—75—81 9.80 forinton, április 9.60—56—9.62 forinton. *Rozs* márczius 8.48—46—53—8.52 forinton. *Tengeri* május 4.75—73—76—4.81 forinton. *Zab* márczius 6.—98—5.99 forinton.

Délután. *Buza* márczius 9.78—82—80—9.81 forinton, április 9.60—9.64 forinton. *Rozs* márczius 8.52—56—8.55 frton. *Tengeri* május 4.79—82—4.81 forinton. *Zab* márczius 5.99—6.01 forinton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 88100 mm. Rozs 5200 mm. Árpa 53700 mm. Zab 27900 mm. Tengeri 10700 mm. Liszt 9400 mm.

Raktárház: Buza 44509 mm. Rozs 3756 mm. Zab 2629 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 1215 mm.

Silos: Buza 21000 mm.

Gabonaforgalom:

1898. november 23.

	érkezett	elszállittatott
	métermázsa	
buzából . .	31299	6073
rozsból . .	811	1577
árpából . .	2450	100
zabból . .	1133	3884
tengeriből .	1249	5058

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, november 24.

A mai tőzsdén a bankkamatláb felemelése alig tett hatást, mivel erre az intézkedésre számitottak. Az irányzat nemzetközi papirokban szilárd volt. A helyi piaczon Salgótarjáni nagyobb áron kelt. Regale- és földtehermentesitési kötvények befektetési czélokra kerestettek.

Az *előtőzsdén*: Magyar hitelrészvény 381.50—382.10, Osztrák hitelrészvény 352.80—353.40, Osztrák-magyar államvasut 352.80—353.40, Villamos vasut 224, Magyar általános kőszénhánya 76 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 605, Közutivasut 366.—366.50, Villamos vasut 224. Magyar hitelrészvény 381.90—382.25, Magyar jelzálogbank 242.—242.25, Rimamurányi 266.—266.40, Osztrák hitelrészvény 353.10 353.30, Déli vasut 69, Osztrák-magyar államvasut 352.90—353.25, Regale kötvény 100.50 Földtehermentességi 96.—, 4·5 százalékos Egyesült fővárosi takarékpénztár záloglevele 100, Fiumei hitelbank 92, Czukoripar 119.—120.

Díjbiztositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.—1.50 forint, 8 napra 3.50—4 frt, deczember utóljára 8.—.9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor záruinak:

	nov. 24.	nov. 23.
Magyar aranyjáradék	119.75	119.75
Magyar koronajáradék	97.80	97.80
Magyar hitelrészvény	381.75	381.75
Magyar ipar és keresk. bank	100.—	100.50
Magyar jelzálogbank	242.—	242.50
Magyar leszámitoló bank	255.75	255.75
Rimamurányi vasmű	266.25	265.75
Osztrák hitelrészvény	353.10	353.10
Déli vasut	69.—	69.75
Osztr.-magyar államvasut	353.10	353.—
Közuti vaspalya	366.25	366.75
Villamos vasut	224.—	224.50

Délután 4 órakor záralnak:

	nov. 24.	nov. 23.
Osztrák hitelrészvény	353.10	353.25
Magyar hitelrészvény	381.90	381.90
Osztr.-magyar államvasut	352.80	353.30
Leszámitoló bank	255.75	255.75
Rimamurányi vasmű	265.25	265.75
Közuti vaspálya	366.25	366.75
Villamos vasut	224.—	224.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, november 24. Terményekben ma nem volt üzlet.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Ár 100 kilogrammonkinti Pénz frt	Áru frt
Disznózsir fagyen hordó	budapesti	57.—	57.50
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar Ia légonszárított vidéki	—.—	—.—
	városi légenszárított, 4 darabos	49.—	49.50
	„ „ 3 „	49.50	50.—
	füstölt	56.—	57.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngyszuly tiszta suly helyett	boszniai, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	„ „ „ 120 darabos	7.25	7.50
	„ „ „ 100 „	9.—	9.50
	„ „ „ 85 „	14.50	15.—
	szerbiai, „ „ usance-minőség	7.—	7.25
	„ „ „ 100 darabos	8.75	9.—
	„ „ „ 85 „	14.25	14.75
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	boszniai, usance-min.	—.—	—.—
	„ 120 darabos	7.50	7.75
	„ 100 „	9 25	9.50
	„ 85 „	15.25	15.50
	szerbiai, usance-min.	7.25	7.50
	„ 100 darabos	8.75	9.25
	„ 85 „	14.50	15.—
Szilvaíz Kész áru fagyen hordó	szlavóniai 1897	14.50	15.—
	szerbiai 1897	12.50	13.—
Szilvaíz Határidőre fagyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Mezmag	luczerna magyar, 1893	48.—	52.—
	vörös aprószemű 1898	43.—	45.—
	vörös középszemű 1898	48.—	50.—
	vörös nagyszemű 1898	51.—	53.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, november 24 A vásári forgalom: ***Husnál*** **forgalom lanyha, árak szilárdak.** ***Baromfinál*** **lanyha, árak szilárdabbak.** ***Halban*** **lanyha, árak csökkentek.** ***Tej és tejtermékeknél*** **lanyha, árak változatlanok.** ***Tojásnál*** **lanyha, árak szilárdak.** ***Zöldségnél*** **élénk.** ***Gyümölcsnél*** **élénk, árak változatlanok.** ***Fűszereknél*** **csendes. Időjárás borult, esős. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő:** ***Hus.*** **Marhahus hátulja I. 52—54 frt. II. 48—52 frt. Bürkahus hátulja I. 38—40 frt, II. 34—38 frt. Borjuhus hátulja I. 56—66 frt, II. 50—64 frt. Sertéshus lsőrendű 50—52 frt, vidéki 36—46 frt. (Minden 100 kil nkint.) Kolbász füstölt 50—80 kr (kilónkint). Sertészsir bordóval 57·0—58·5 frt (100 kilónkint).** — ***Baromfi (élő).*** **Tyuk 1 pár 1.00—1.30 frt. Csirke 1 pár 0.60—1.20 frt. Lud bizott kilónkint 48—52 kr.** — ***Különtélék.*** **Tojás 1 láda (1440 drb) 39·0—41.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60—3.50 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.40—4.0 frt. Lencse m. 100 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 7—9 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—30 frt. Vaj I. rendű kilónkint 0.85—0.90 frt. Téa-vaj kilónkint 0.95 1.10 frt. Burgonya, rózsa, 100 kiló 1.60—1.80 frt.** ***Halak.*** **Harcsa (élő) 0.60—0.80 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.50—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.20—0.40 frt.**

Szesz.

Budapest, november 24. Finomított szesz nagyban 54.——54.½. Finomított szesz kicsinyben 54.25—54.50, Élesztő szesz nagyban 54.50 —54.76, Élesztőszesz kicsinyben 55.——55.½. Nyersszesz adózva nagyban 53.——53.½. Nyersszesz adózva kicsinyben 53.25—53.50. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 14.——14.25. Denaturált szesz nagyban 21.——21.25. Denaturált szesz kicsinyben 21.25—21.75. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, november 24. ***Kontingens nyersszesz*** **azonnali szállitásra 17.70 forintig kelt el. Zárlatjegyzés azonnali szállitásra 17.50—17.70 forint.**

Prága, november 24. ***Adózott tripplő-szesz*** **53.25 forint, adózatlan szesz 17.—17.25 forinton azonnali szállitásra kelt el.**

Trieszt, november 24. Kiviteli szesz tartályokban szállitva román és magyar áru 12 frt, cseh áru 11.25 forint 90% hektoliterenkint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, november 24. A gyengébb irányzatu budapesti jelentésekre és az enyhébb időjárásra a vásár ma lanyha volt. Köttetett: buza tavaszra 9.68—9.63—9.68 forinton, rozs tavasza 8.56—8.59 forinton, zab tavaszra 6.25 forinton, tengeri május-juniusra 5.08—5.05—5.09 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 9.68—9.69, rozs tavaszra 8.58 —8.60, tengeri május-juniusra 5.08—5.09, zab tavaszra 6.24—6.26 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, november 24. A pénzszűke daczára az irányzat szilárd volt és prágai vasipar, brüxi kőszénbánya jó keresletnek örvendett. A déli tőzsde is szilárd maradt és a kamatlábemelés nem tett hatást. Zárlat csendesebb.

Az előtőzsdén: **Osztrák hitelrészvény 352.75 —353.35, Anglo-bank 153.50, Union-bank 290.—, Osztrák-magyar államv. 352.50—353.25, Déli vasut 68.50, Tramway 550—549.—, Török dohány 122.75 123.35, Alpesi bánya 175.25—176.40, Prágai vasipar 888—898, Fegyvergyár 198.50—199.50, Májusi járadék —.—, Osztrák koronajáradék 101.10, Török sorsjegy 58.20—58.30, Német márka 58.97 forinton.**

A déli tőzsdén: **Osztrák hitelrészvény 353.—, Anglo-bank 153.50, Bankverein 260.—, Union-bank 289.50, Länderbank 224.75, Osztrák-magyar államvasut 353.—, Déli vasut 68.50, Elbevölgyi vasut 257.—, Eszak-nyugoti vasut 242.75, Török dohányrészvény 123.50, Alpesi bánya 176.75, Májusi járadék 100.95, Török sorsjegy 58.25, Német márka 58.97, Fegyvergyár 198 forinton.**

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: **4·2%-os papirjáradék 100.95, 4·2%-os ezüstjáradék 100.85, 4%-os osztrák aranyjáradék 119.70, Osztr. koronajáradék 101.10, 1860. sorsjegy 140.—, 1864. sorsjegy 197.50, Osztrák hitelsorsjegy 203.—, Osztrák hitelintézeti részvény 352.75, Angol-osztrák bank 153.75, Union-bankrészvény 289.75, Bécsi Bankverein 261.—, Osztrák Länderbank 224.25, Osztrák-magyar bank 909.—, Osztrák-magyar államvasut 352.75, Déli vasutrészvény 68.50, Elbevölgyi vasut 256.25, Dunagőzhajózási részvény 441.—, Alpesi bányarészvény 176.70, Dohányrészvény 122.50, 20 frankos 9.55, Császári kir. vert arany 5.72, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 58.95, Tramway 548.—. Az irányzat nyugodt.**

Bécs, november 24. A déli tőzsde zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 353.25, Anglo-bank 153.85, Bankver. 260.50, Union-bank 289.50, Länderbank 244.50, Osztr.-magyar államvasut 353.25, Déli vasut 68.50, Elbevölgyi vasut 257.—, Északnyugoti vasut 242.50, Török dohányrészvény 123.50, Alpesi bánya 176.60, Májusi járadék 100.95, Török sorsjegy 58.60, Német márka 58.96 forint.

Frankfurt, november 24. *(Zárlat.)* **4·2%-os ezüst-járadék 85.05, 4%-os osztrák aranyjáradék 101.50, 4% magyar aranyjáradék 101.40, magyar koronajáradék 97.75, osztrák hitelintézeti részvény 298.12, osztrák-magyar bank 768.—, osztrák-magyar államvasut 297.87, déli vasut 61.63, bécsi váltóár 169.42, londoni váltóár 204·3, Párisi váltóár 80.70, bécsi Bankverein 220.12, Union-bank részvény —.—, villamos részvény —.—, 3% magyar arany-kölcsön 97.40, Alpesi bányarészvény 149.—, 4·2% papirjáradék 85.25. Az irányzat szilárd.**

VIZÁLLÁS.

— November 24-én. —

Folyó	Vízmérés	Vízállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás	Folyó	Vízmérés	Vízállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás
Inn	Schärding	+ 022	>	Tisza	M.-Sziget	+ 020	<
Duna	Passau	+ 196	>	"	Tisza-Ujlak	— 058	>
"	Bécs	— 186	>	"	V.-Namény	— 197	>
"	Pozsony	+ 072	>	"	Csap	— 190	>
"	Komárom	+ 168	>	"	Tokaj	— 097	>
"	Budapest	+ 069	>	"	Szolnok	— 098	>
"	Érsi	—	—	"	Csongrád	— 152	>
"	Paks	+ 013	>	"	Szeged	— 090	>
"	Mohács	+ 061	>	"	Tiszai	+ 052	>
"	Ujvidék	+ 064	>	Szamos	Dócs	— 081	>
"	Zimony	+ 045	>	"	Szatmár	+ 026	>
"	Pancsova	+ 001	>	Laborczn	Munkács	— 022	>
"	Dázsás	+ 009	>	Laborcza	Homonna	+ 009	>
"	Orsova	+ 089	>	Ung	Ungvár	—	
Morva	Hohenau	+ 040	<	Ondava	Bartfa	+ 022	>
Vág	Zsolna	— 004	>	Bodrog	Zemplén	— 090	<
"	Szered	+ 010	>	Sajó	Zsolcza	+ 137	>
Nyitra	Ersekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi	+ 051	>
Rábca	Sárvár	+ 028	>	Bereghyó	B.-Ujfalu	— 016	>
"	Győr	+ 146	>	Seb.-Kőr.	Csucsa	+ 090	>
Dráva	Zákány	— 080	>	"	Nagyvárad	— 026	>
"	Eszék	+ 000	>	F.-Körös	Belényes	+ 015	>
Száva	M.-Szordah.	+ 020	>	Feh. Kőr.	Borosjenő	— 020	>
"	Zágráb	— 040	<	Ket.-Kőr.	Békés	+ 010	>
"	Szisszek	— 008	>	F.-Kőr.	Gyoma	— 030	>
Kulpa	Mitrovicza	+ 112	>	Maros	Gy.-Fehérv.	— 046	>
Unna	Károlyvár.	+ 105	<	"	Arad	— 153	>
Verbász	Novi	— 000	>	"	Makó	— 037	>
Bosznа	Banjaluka	— 014	>	Temes	K.-Kastély	— 034	>
Drina	Doboj	+ 060	>	Béga	Temesvár	— 036	>
Mura	Zwettnik	—	—	"	N.-Becskér.	— 059	<

Jelek magyarázata: * = Jegesvíz; + = Olelett; — = Jó alatt, < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Megjegyzések: Egyes helyeken közepes eső esett; maximum Zágrábott és Bakabányán 20 mm.

A Duna és Tisza apadnak. — A Dráva és Száva felső szakaszaikon áradnak.

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. november 24-én.

Állampapirok.	pénz		áru	
Aranyjáradék	119	75	120	25
Koronaértékű jár. adóment. 4%	97	75	98	25
Koronaért. jár. adómentes 3½% 1889. évi államv. ar.-kölcsön 4½	83	—	83	50
1889. évi " ezüst-kölcsön	119	50	120	50
Vaskapu-kölcs. ar. adóment.	89	50	90	50
1870. évi nyeremény-kölcsön	157	75	158	75
Magyar regale-kárt. kötv.	100	25	101	—
Horv.-Szlavon " "	100	75	101	50
Magyar földtehermt. kötv.	96	—	97	—
Horv.-Szlavon	97	—	98	—
Tiszai és szegedi nyer.-kölcs.	138	—	139	50
Aranyjáradék, adóm. osztr.	120	—	120	25
Koronaértékű járadék osztr.	101	25	101	—
Államsorsjegyek 1854. évből	165	—	165	—
" 1860. egész	140	—	141	—
" 1860. félső	159	—	160	—
" 1864. "	195	50	196	50
6% Bolgár Államv. zálogkölcs.	109	50	110	50
5% Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fk.	31	50	32	50
5% " " (felülfb.)	32	50	33	50
4½% Budapesti tőv. kölcs.	100	—	101	—
4% " " "	97	75	98	75
4% Temes-bégarölgy visszab. k.	97	25	98	25
Záloglevelek.				
4½% Belvárosi takarékpénztár	100	25	101	25
4½% Egyes. budap. tőv. tak.	100	25	101	25
5% Kisbirtokosok orsz. földhit.	102	—	103	—
4½% ugyanaz 50% évre	102	50	103	—
4% Agrárbank szőlőkötvény	98	—	99	—
4½% ugyanaz járadékjegy	99	75	100	75
4½% Magy. földhit.-int. papirban	100	—	101	—
4% ugyanaz	97	25	98	25
4% ugyanaz szab. és talajjav.	96	75	97	75
4½% Magy. helyi érd. vas. kötv.	99	—	100	—
4% ugyanaz koronaérték	94	50	95	50
5% Magyar jelzáloghitelbank	100	—	102	—
4½% ugyanaz	100	—	100	50
4% ugy. közs. k. 110 frt visszaf.	100	—	100	50
4% ugyanaz nyer.-kötvény	121	50	122	50
4% ugyanaz osztrák felülfb.	122	50	123	50
3% ugyanaz	20	—	21	—
4½% Magy. orsz. közp. tkpthr.	100	25	101	25
4½% Magy. tkptárak közp. jelz.	100	75	101	75
4½% ugyanaz bónus. kötv.	100	—	101	—
4% ugyanaz	95	—	96	50
4% Osztr.-magy. bank 40% erv.	100	20	101	20
4½% Pesti hazai e. tkpt. kötv.	95	30	97	—
4% ugy. záloglev. kat. ért.	98	25	99	25
4½% Pesti m. keresk. bank	100	—	101	—
4% ugyanaz	98	25	99	25
4½% ugy. közs. kötv. vl. 1887	105	—	106	—
4% ugyanaz visszaf. 210 kor.	99	—	100	—
5% Aradi polg. tkptár. 40 évre	100	—	100	50
5% Erdélyi m. jelzálogiteln.	100	—	101	—
4½% ugyanaz	99	50	99	50
4½% Horv.-szlav. orsz. jelz.-b.	100	50	101	25
5% Nagyszebeni ált. takarékp.	102	—	—	—
4½% Nagyszebeni földhitelintéz.	104	50	105	—
3% Osztrák földhitelint. ny. k.	120	60	121	60
5% Temesvári első tkpénztár	100	—	101	—
4½% ugyanaz	99	25	100	—
• Elsőbbségek.				
4½% Adria m. kir. tengerhaj.-r.	100	—	101	—
4% Budapesti közúti vasp. r.-t.	97	40	98	40
4% Budapest villamos városi vasut	98	50	99	50
4% Budapest-pécsi vasut	96	50	97	50
4% Kassa-od. vasut 1889. ezüst	99	—	100	—
4% ugyanaz 1889. arany	120	—	121	—
4% ugyanaz 1891. ezüst	99	—	100	—
4% ugyanaz 1891. arany	120	—	121	—
5% Magy.-gácsország. vas. II. kib.	103	—	104	—
4% ugyanaz ezüst	98	50	99	50
5% Magyar ny. vasut 1874. kib.	103	—	104	—
4½% Magy. vas. elsőbbs. kötv.	118	50	120	50
Részvények.				
a) Bankok.				
Budapesti bankegyesület	101	—	102	—
Első magyar iparbank	170	—	171	—
Fiumei hitelbank	92	—	93	—
Fővárosi bank-részv.-társaság	87	—	88	—
Hazai bank részvénytársaság	108	75	109	50
Hazai magy. ált. válhózt. r.-t.	118	—	120	—
Horvát-szlavon orsz. jelzálogb.	115	—	117	—
Magyar általános hitelbank	331	75	332	—
Magyar ipar- és kereszk. bank	120	—	100	50
Magyar jelzálogh.	252	—	252	50
Magy. leszám.- és pénzv.-bank	255	75	256	25
Osztrák hitelintézet	353	10	353	50
Magyar kereskedelmi r.-t.	200	—	200	—
Magyar takarékp. közp. jelz.-bja	509	—	512	—
Osztrák-magyar bank	907	—	912	—
Pesti magyar kereskedelmi bank	1413	—	1417	—
Unionbank	293	—	294	—
b) Takarékpénztárak.				
Belvárosi takarékpénztár	102	—	101	—
Budapest II. ker. takarékpénzt.	121	—	123	—
Budapesti Erzsébetvár, takarékp.	84	—	86	—
Budapesti takarp. és ersz. zálogkölcs.	222	—	224	—
Egyesült budapesti tőv. tkptár	1163	—	1175	—
Magyar általános tkpénztár	316	—	320	—
Magy. orsz. központi tkpénztár	802	—	807	—
Pesti hazai első takarékptár	3200	—	3210	—
c) Biztosító társaságok.				
Bécsi biztosító társaság	210	—	220	—
Bécsi élet- és jár.-bizt. intézet	270	—	280	—
Első magyar ált. bizt. társaság	3250	—	3300	—
Foncière pesti biztosító intézet	100	—	105	—
Lloyd magyar viszontbiztosító t.	83	—	90	—
Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t	63	—	71	—
Nemz. baleset- munkásbizt. r.-t.	137	—	140	—
Pannonia viszontbizt. intézet	350	—	375	—
d) Malmok.				
Concordia gőzmalom r.-t.	300	—	310	—
Első budapesti gőzmalom r.-t.	695	—	700	—
Erzsébet gőzmalom társaság	290	—	295	—
Luiza gőzmalom részv.-társaság	170	—	172	—
Pesti hengermalom-társaság	600	—	610	—
Pesti molnár- és sütők gőzm. r.-t.	244	—	246	—
Pesti Victoria-gőzmalom	143	—	145	—
e) Bányák és téglagyárak.				
Budapest-ezt.-lőrinczi téglagyár	178	—	185	—
Egyesült tégla- és czementgy. r.-t.	88	50	89	—
Eszakm. egyes. kőszénb. és ipv.	131	—	132	—
Felsőmagy. bánya és kohó r.-t.	102	—	104	—
István téglagyár részv.-társaság	76	—	78	—
Kassa-somodi kőszb. r.-t. id. elis.	24	—	25	—
Kőbányai gőztéglagyár-társulat	730	—	735	—
Kőszénbánya- és téglagyár r.-t.	320	—	335	—
Magyar asphalt részv.-társaság	212	—	213	—
Magyar ált. kőszénbánya r.-t.	78	—	80	—
Magyarkeramiai gyár részv.-társ.	153	—	154	—
Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	605	—	607	—
Ujlaki téglagyár és mészégető r.-t.	236	—	237	—
f) Vasművek és gépgyárak.				
Első magy. gazdasági gépgyár	160	—	163	—
„Danubius" m. hajó- és gépgy. r.-t	93	—	97	—
Ganz és t. vasönt. és gépgyár	2175	—	2180	—
„Nicholson" gépgyár	107	—	110	—
Hinamarany-salgót. vasmű r.-t.	256	25	265	75
Schlick-féle vasönt. és gépgy. r.-t.	214	—	217	—
Weitzer J. gép- és waggong. r.-t.	248	—	249	—
g) Különféle vállalatok.				
„Athenaeum" irod. és nyomd. r.-t.	375	—	380	—
Franklin-társulat	275	—	280	—
Kosmos-palota	90	—	95	—
„Pallas" irod. és nyomdai r.-t	190	—	195	—
Pesti könyvnyomda-részv.-társ.	1500	—	1550	—
Általános waggonkölcs. társulat	630	—	640	—
Budapesti ált. villamossági társ.	110	—	111	—
Első magyar betétöntöde r.-t.	145	—	147	—
Első magy. gyapjum. és bizt. r.-t.	420	—	430	—
Első magyar részvénysörfőzde	1315	—	1330	—
Első magy. serfőshizlaló r.-t.	265	—	270	—
Első magy. szállitási váll.	140	—	150	—
Első magyar szálloda r.-t.	235	—	240	—
Első pesti spodium és csont. gy.	135	—	140	—
Fiumei fizsh. és rizskem. gyár.	1500	—	1530	—
Gschwindt-féle szeszgyár	465	—	475	—
Kőbányai király sörfőző	46	—	48	—
Kőbányai polgári serfőző r.-t.	89	—	90	—
Magy. czukoripar r.-t. B. előjogos	156	—	157	—
Magyar fém- és lámpaáru-gyár	133	—	135	—
Magyar villamossági r.-t.	132	—	133	—
Nemzetközi villamossági társ.	318	—	302	—
Nemzetközi waggonkölcs. r.-t.	602	—	610	—
h) Közlekedési vállalatok.				
Adria m. kir. teng. haj. r.-t.	218	—	219	—
Budapesti alagut-társulat	—	—	—	—
Budapesti közúti vaspálya	365	25	366	75
Ugyanaz élv. jegy	250	—	255	—
Budapesti villamos városi vasut	224	—	224	50
Budapest-ujpest-r.-palotai villam. v.	72	—	74	—
Első cs. k. szab. dunagőzh. társ.	440	—	445	—
Kassa-oderbergi vasut	188	—	189	—
Magyar-gácsországi vasut	212	—	214	—
Magyar nyugoti vasut	213	—	214	—
Máramarosi sóvasut els. részv.	96	—	97	—
Déli vasut	69	—	69	50
Osztrák-magyar államvasut	353	—	353	50
Sorsjegyek.				
Bazilika-sorsj. oszt. felülfb.	8	40	8	90
Bécsvárosi nyer.-kölcs. 1874. évi	174	—	176	—
Budavárosi sorsj. oszt. felülfb.	63	25	64	25
Jó-szív egy. sorsj. oszt. felülfb.	3	70	4	10
Magy. vör.-ker. sorsj. o. felülfb.	10	50	11	—
Olasz vör.-ker. sorsj. oszt. felülfb.	11	60	11	90
Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	19	50	20	—
Osztrák hitelintézeti sorsjegy	202	—	205	—
Pálffy-sorsjegy	62	25	63	25
Pénznemek.				
Arany	5	70	5	75
" 20 frankos vagy 8 frtos	9	53	9	57
" 20 márkás	11	78	11	82
Ném. bir. v. egyenért. bankj. 100 m.	58	95	59	15
Franczia bankjegy (100 frank)	47	60	47	80
Váltók árfolyama (látra)				
2½% London 10 font sterl.	120	55	120	85
4% Német bankpiaczok 100 m.	58	97	59	17
5% Olasz bankpiaczok 100 lira	44	45	44	65
2% Páris 100 frank	47	60	47	80
4% Svájczi bankpiaczok 100 frank	47	37	47	62
5½% Szentpétervár 100 rub.	127	—	128	—

SZINHÁZAK.

Budapest, 1898. péntek, november 25-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi bérlet 202. Havi bérlet 22.

Először:

Fekete vér.

Dráma 5 felvonásban. Irta Jókai Mór.

Személyek:

Anna grófnő	Lendvayné
Bánfy Zoltán gróf	Pálfy
Lenke Simon báró	Csanády
Corinna művésznő	P. Márkus
Balko Pali	Miháyi
Czitera, feleségе	K. Hegyesi
Pali	Ujhelyi
Peti	Ujhelyi
Manga	Bokor H.
Lebegut Ottokár	Vizvári
Fruzina, neje	Györgyné
Mikunaj Márton	Latabár
Vasilianyet	Szegedi I.
Agnes, a feleségе	Lányiné
Eltrösy, ujságíró	Faludi
Ingoványi Árpád	Náday B.
Kalászi ügyvéd	Kökösmezei
Jean, komornyik	Narcisz

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Nagy bérlet 23. Havi bérlet 11.

A bűvös vadász.

Regényes opera 4 felv. Zenéjét szerz. Weber K. Mária. Szövegét irta Kind F. Ford. Ormay F.

Személyek:

Ottokár herczeg	Mihályi
Kunó	Szendrői
Agatha	M. Rotter G.
Anna	Payer
Gáspár	Ney D.
Max	Kerbész
Remete	Kornay
Kilian	Dalnoki
Samiel	Gonda

Kezdete 7 órakor

NÉPSZINHÁZ.

Blaha Lujza asszony mint vendég

Először:

Az édes.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette Ifj. Bokor József.

Személyek:

Özvegy Pürgémé	Blaha Lujza
Sárika, leánya	Blaha S.
Bezzeg Dani	Szabó A.
Galamb Ferkó	Vidor
Huszthy Bemó	Tollagi
Mándrucz Ármin	Solymosi
Fürge Péter	Lubiniszky
Kékler Pista	Ujvári
Juttka	S. Harmath
Örzse	Vidorné

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

533. szám. 833. szám.

A végrehajtó.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Sylvane és Artus Fendittoba dr Béli Izidor.

Személyek:

Chéradame	Hegedűs
Octavie	Nikó L.
Brocatel, ügyvéd	Tarnóczai
Antoinette	Molnár R.
Largilette	Szerdány
Pimparet	Gyöngyi
Kapitány	Kazalitzky
Cypriennes	Delli E.
Marianne	Boross

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Miss Mary Halton vendégjátéka

A gésák

vagy Egy japán teaház története.

Énekes játék 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Fái J. R. és Makai E. Zenéjét szerzette Sidney J.

Személyek:

Reginald Fairfax	Kemény
Bromville	Pallódy
Cunningham	Kardos
Grimston	Odry Z.
Downey	Simon
Bolton	Béres
Vum-Csi	Szikkai
tuari márki	Boross
Mimóza gésa	Mary Halton
Aranyvirág	Hilkei
Hímbő	Szalai
Aranyhárfa	Hétfen A.
Ibolyácska	Gombaszögi
Juliette	Pósza
Constance Wynne	Sz. Szilassy
Mary Wardlington	Varga A.
Edith Grant	Gróf V.
Molly Seamore	Ledoczky

Kezdete 7 és fél órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Gauthier Margit.

a kméliásholgy.

Dráma 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Szinházi müsorok.

	Nemzeti Szinház	M. kir. Operaház	Vigszinház	Népszinház	Magyar Szinház	Vár Szinház
Szombat	Fekete vér	Carmen	Mozgó fényképek	Az édes	A gésák	Elválhatatlanok Többet észszel Kolostorból
Vasárnap d. u.	Hamlet	—	Aeneas papa	A baba	Gésák	—
Este	Fekete vér	Bánk bán	Katonák	Az édes	Garasos kisasszony	—

„ATTILA“

kerékpáriskola.

Első legnagyobb és legszebb kerékpáriskola, villanyos világitással és fütött helyiségekkel. Átvesz kerékpárokat eltevésre a téli idény alatt, egybekötve a kerékpáriskola használatával

reggel 7-től este 8 óráig

mérsékelt árak mellett.

Budapest, VIII., József-körut 36.

Villanyvasuti közlekedés a Rákóczy-tér mellett.

Magyarország vezérképviselője:

Reichenberger Károly

„Gazdák könyve“.

Felöleli az egész mezőgazdaságot, szól a talajmivelésről, trágyázásról, gazd. növényekről, állatokról, méhészetről, baromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyhakertészetről, nemes fűzmivelésről, szőlőmivelésről, borkészitésről, a gazdálkodás rendjéről, számvitelről és egyéb hasznos tudnivalókról. A könyv ára kötve és ajánlott bérmentes küldéssel 2 frt 20 kr., megrendelhető Rombay Dezső szerzőnél, Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Kávé-magazin Budapesten.

KÁVÉ ÉS TEA

elvámolva és bérmentve teljesen költségmentesen házhoz szállitva, Budapestről vagy Fiuméből.

4½ kiló Kuba kávé	6 frt.	50 kr.
4½ kiló Mocca kávé	6 frt.	50 kr.
4½ kiló Java kávé	6 frt.	50 kr.
4½ kiló Gyöngy kávé	6 frt.	80 kr.
4½ kiló Portoricco kávé	5 frt.	80 kr.
¼ kiló Császár kev. tea	1 frt.	55 kr.
¼ kiló Törmeléktea	— frt.	95 kr.

egyes fajokat külön vagy vegyesen is küld

Beláik István

Budapesten, VII., Rottenbiller-u. 4.

Telefon 61—75.

Átmeneti-raktár FIUME.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kétly egyetemi tanár urak által gyógyczélokra ajánlott

„Góliát-Malátasöre

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üditő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utcza 40.

Ékszerek.

Egy valódi fekete aczél rem. óra	4 frt	50 kr.
Egy ujezüst duplafedelü rem. óra	5 „	35 „
Egy valódi tulaezüst anker rem. óra	9 „	50 „
14 kar. arany karika v. köves gyürü és feljebb	2 „	80 „

BLATT HENRIK

óra- és ékszer gyári-raktárában

Budapest, VIII. ker., József-körut 59.

Vidéki megrendelések csak utánvét mellett pontosan teljesitetnek. Minden tárgy valódiságáért jótállást vállalok.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kiméletlenül és igy egy nagy ezüstáru-gyár kényszeritve lőn egész készletét a munkaerőnek nagyon csekély megtérítése ellenében eladni. En vagyok felhatalmazva ezen megbizás keresztülvitelére. Ennélfogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán frt 6.60 megtérítése ellenében, és pedig:

6 drb legfinomabb asztali kést, valódi angol pengével,
6 drb amerik. szabad. czüst villát egy darabban,
6 drb amerikai szabadalmazott ezüst-evőkanalat,
12 drb amerikai szabadalmazott ezüst-kávéskanalat,
1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmérőt,
1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmérőt,
2 drb amerikai szabadalmezott czüst-tojás-kehelyt,
6 drb angol Victoria-alsótálczát,
2 drb feltünést keltő asztali gyertyatartót,
1 téaszűrőt
1 drb legfinomabb czukorhintőt.

44 drb összesen csak frt 6.60.

A fenti összes 44 tárgy ezelőtt 40 forintba került és most ezek frt 6.60 minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehérércz; mely az ezüst-szint 25 évig megtartja, amiért jótállág vállalunk. A legjobb bizonyitók, hogy ezen hirdetés

nem széédelgésen

alapul, mely szérint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszatériteni; és senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen diszgarnitúrát meg nézze, mely

menyegző és alkalmi

ajándékul minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG's

Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silberwarenfabrigen.

Wien, II., Rembrandstrasse 19/0 Telephon Nr. 7114.

Szétküldés a vidékre utánvéttel vagy az összeg előleges be küldésével. Tisztitó por hozzá 10 krajczár. Csak a mellékelt végjegyzéssel valódi (czézszégi ércz.)

Kivonat az elismerő irattokból.

Küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve: kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért. Kolozsvár, Bárd Bánffyné.

A küldeményt megkaptam s azzal meg vagyok elégedve, Laid, 1898. szept. 1. C. Chotek-Gudenus grófnő.

A készlett legtagabb megelégedésel kaptam; kérek még egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utcza 7. Dr. Palkeri Alajos, cs. és kir. katona orvos.

AMERIK. PATENT

Belégzési kurák

orr-, gége-, torok- és mellbetegeknek, gleichenbergi minta szerint berendezett

belégzési intézet József-körut 10.

Dr. Ziffer gleichenbergi fürdőorvos szakszerű vezetése mellett Felvétel 10—12 és 3—4-ig. A felvett betegek a kurát a nap bármely szakában használhatják.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérleti rendszeremet Deutsch F. Károly, Andrássy-ut 1.

Jelenleg

következő áruk adatnak el

PFEIFER VILMOS

partie-áruháza,

Budapest, Váczi-körut 5.

1 vég 30 rőfös rumburgi vászon	5.60
1 vég 50 rőfös rumburgi vászon	9.50
1 vég 30 rőfös rumburgi kanavász	4.75
1 vég 30 rőf chiffon jó minőségű	4.75
1 vég 30 rőf czérnavászon	4.50
1 hat személyre fehér damaszt terítők	2.50

Jó minőségért a régi jó hirben álló czég kezeskedik.

Olasz czipőáruk gyára

Csak egy ár

Budapest, Kossuth Lajos-utcza 4. Budapest.

Rovatti & Co.,

minden minőség és formában; fekete, sárga, zöld és lack.

Uraknak	5 frt
Nőknek	4 „
Fiuk és leányoknak	3 „
Gyermekeknek	2 „
Kis gyermekeknek	1 „
Női félczipő	3 „

Üzlethelyiségünk csakis a Dréher-palotában van.

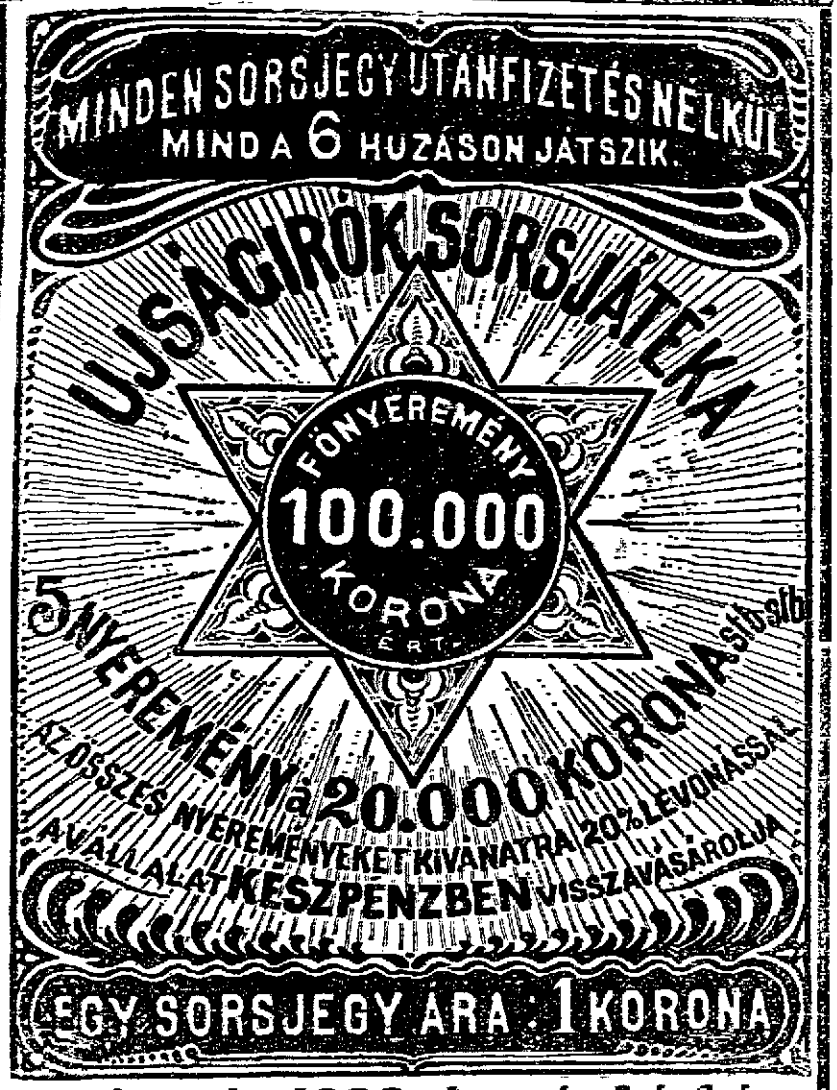

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

A BUDAPESTI UJSÁGIRÓK EGYESÜLETÉNEK.

sorsjáték kezelősége.

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utcza 1. sz.

Kormos Gyula és Társa
Bank- és Váltóház
Budapest, V., Dorottya-utcza 5. szám.

KŐVÁRI ÁRMIN
Bank- és Váltóüzlet
Budapest, IV., Ferenczieck tere 9. szám.

Leghiresebb gyártmányu
bel- és külföldi
zongorák, pianinók és harmoniumok
a legdusabb választékban
a Zenepalotában

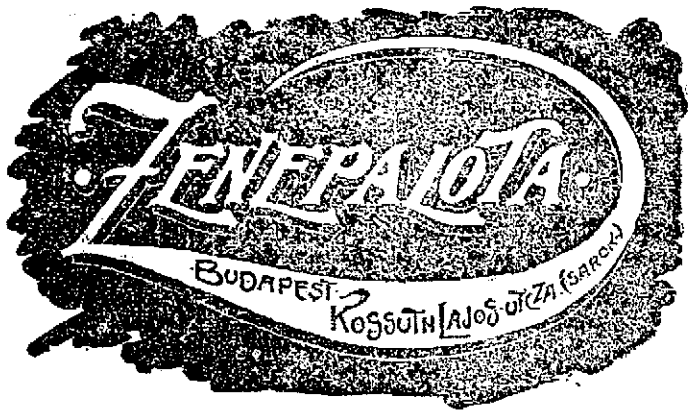

Kossuth Lajos-utcza 22. szám.

Sternberg Armin és Testv.

cs. és kir. udvari szállitók.

Nagy kölcsönző-intézet.

Földbirtokosok figyelmébe.

Az Országos Jelzálog Biztositási Iroda"
Budapest,
VII., Erzsébet-körut 15.

által első jelzálogkölcsön nyerhető, esetleg életbiztositással kapcsolatosan is, úgy, hogy a kölcsön csak addig képez tartozást, míg a kölcsönvevő él vagyis a birtok tehermentesen száll át az örökösökre. Bővebb felvilágositás és prospektus ingyen.

„Ideg- és nemibetegségek"

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotenczia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

Hirneves hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest,

Teréz-körut 44. sz. I, em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern Hygiea s orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a kor. szakalkotó „Kataphorese" gyógymód alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.

Tapasztalt, gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig d. u. 2—8-ig.

Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVKIADÓHIVATALA

összes üzleti helyiségeit helyszüke miatt

VIII., Üllöi-ut 18. szám alá

külön az intézet czéljaira épült nagy könyvesházba tette át.

Most jelent meg!!

Az ideg- és nemi betegségek gyógyitása

Irta: dr. MITZGER TIVADAR.

A mü az ideg- és nemi betegségek **gyökeres és tartósan ható** gyógyitásának módját ismerteti; külön fejezetekben tárgyalja a betegségek főfajait, keletkezésüktől befejeződésükig, oly kimeritően, hogy minden egyén, ki szakkönyvet még soha nem is olvasott, azonnal tisztában van betegségének mibenlétével s megteheti a kellő óvintézkedéseket, illetőleg utbaigazitást nyer gyógyulásának érdekében teendő legczélszerübb lépésekre.

TARTALOM: A mü 3 főrészre oszlik.

I. RÉSZ. 1. Társadalmi elkorcsosulásunk, mint az ideg- és nemi betegségek alapjai. 2. Az ideg- és nemi betegségek főbb fajai. 3. Nemi betegségek. 4. Hugycsőtakár. 5. Fehérfolyás. 6. Ulcus molle. 7. Syphilis. 8. Önfertőzés. 9. Magömlés. 10. Idegbetegségek. 11. Neurasthenia. 12. Epilepsia. 13. Hysteria.

II. RÉSZ. 14. Potentia és impotentia. 15. A közösülési és nemzési képesség. 16. A közösülés. 17. Az ondó. 18. Az impotentia lényege és gyógyithatóságának kérdése. 19. Az impotentia okai. 20. Impotentia a nőknél. 21. Az impotentia gyökeres gyógyitása.

III. RÉSZ. 22. A Kataphorese-gyógymód. 23. A Kataphorese-gyógymód lényege. 24. Néhány érdekes eset. 25. Statisztika az intézetemben kezelt betegekről.

A könyv finom, fa mentes papirra nyomva, elegáns kiállitásban közel **200** oldalnyi terjedelemben jelent meg. **Ára 2 frt 50 kr.** Megrendelhető a szerzőnél **Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.** A könyv teljesen zárt boritékban küldetik szét.

Nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen negyed-század óta fennálló-rendelő-intézetet a legmelegebben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bizalmon utókövetkezményolt, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek s magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL

orvos-, sebész-, szemész- és szülészludor v. cs. kir. ösztl.-főorvos

Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utcza 1. szám. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Ennél naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekkel is gondoskodva lesz.

Nőknek külön várótermem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NÉPSZERÜ UTMUTATÓ.

Már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek ésszerü gyógykezelésének czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak **50 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve, vagy 60 kr utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés s az éjjeli magömlések IV. Hugycsőtakar (tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (siphilis), VI. A fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. X. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostituczió.

Gyógyszertáraim készitményei a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállitásokon nagy arany érmekkel és diszoklevéllel lettek kitüntetve.

Fontos tüdőbetegeknek.

Az egyedüli bevált szer a tüdő és légzési-szervezet megbetegedése ellen a **Kauten Páter fenyőkivonata.** Biztos siker. Számos elismerő levél elsőrangu orvosoktól és előkelő egyénektől. Ára 1 liter 25 frt, 1/2 liter 12 frt 50 kr. 1/4 liter 6 frt 25 kr.

Asapol foltisztitó szappan eltávolit minden foltot (zsir, szurok, kocsikenőcs, **ténta**) bármely ruhából. Ára dbonkint világos ruha részére 5 korona, sötét ruha részére 2 korona.

Storin rozsda foltviz, eltávolit minden rozsda foltot a fehérneműből a szövet rongálása nélkül. 1 üvegcse 2 korona. Tisztitó szereim ártalmatlanságáért és hatásáért jótállok. Utasitás ingyen. Valódi egyedül a készitőnél

BECKER JÁNOS gyógyszerész

Billéd, (Torontálmagyo.) Posta-, vasut-és távirda-állomás.

BUTOROK

részletfizetésre

legjutányosabb áron

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknél

Budapest, Teréz-körut 8.

Millió betegnek e szer már segitett

(Védjegy)

Kifolyások ellen

a SCHNEIDER-féle

Santal-Capsulák

a legbiztosabbak.

8 nap alatt teljesen kigyógyitanak (uraknál nőknél) mindennemü hugycsőfolyásokat, elgyengült férfierőt, hólyaggyuladást, magömlést, fehérfolyást, idegbajt, anyaméhfájdalmat. E capsulák hatásukban felülmulhatatlanok. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Oreg makacs betegségnél egy doboz 4 frt bérmentve. Egyedül kapható posta utján:

Schneider József

gyógyszerésznél,

Resicza, Fő-utcza II. (Délmagyarország.)

Szétküldés titoktartás mellett történik.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betükből szedve 4 krajczár

Kiadóhivatal:

VII. kerület, József-körut 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

ha a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinestári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerü az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámithatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Bakonyi. Igazán nem tudom mit irjak önnek édes csunyám. Egész nap nem leltem helyemet, folyton önre gondolok. Az égre kérem, adjon alkalmat, hogy mielőbb láthassam, ha csak messziről is. Vagy legalább tudassa velem, hogy e sorokat olvasta. Hogy értünk haza, kis „biró lánya." Szombaton ismét ir szenvedő Feketéje. 6941—1

Barna férfi. Rémülettel hallom, hogy ön vivott. Ez az oka tehát annak, hogy már két nap óta nem láttam. A mint hallom kis vágást kapott, de jobban van. Kérem jöjjön el hozzám, legalább megmosom egy kicsit a fejét. Különben is sürgős mondanivalója van a Barna asszonynak. 6928—1

Rozsa. A rendes helyre miért nem jöttél el? Pedig hogy vártalak, ott volt N. is. Nagyon jól mulattunk volna. Legközelebb várlak. Teodor. 6940—1

Árva Gizinek levele van a kiadóhivatalban. 6940—1

Marta. Étonné que n'avez pas reçu. Espère vous voir le onz ou 14, est ce que Albert y serat, mille et mille. 2361—1

Grete. Drága szivem, levél van, hogy miért ily késő, abból megtudod. Ölel, csókol szerelmed Faust. 7029—1

Egy közönbös lélek. Dehogy is haragszom, sőt roppant szeretem. Vasárnap délelőtt 11 órakor telefonálok, maga tudja, hogy hová. Esetleg egy 5 órai ebéd, a módot megbeszéljük. 2363—1

Fiatal hivatalnok szeretné a délutánt egy szép hölgy társaságában eltölteni. — A ki erre hajlandó, irjon „Sohase hánja meg" jelige alatt a kiadóhivatalba. 6890—1

HÁZASSÁG.

Keresek barátnőm részére, ki egy csinos, háziasan nevelt, róm. kath. vallásu árvaleány és szép buter- és kelengye felett rendelkezik, egy laztos keresettel biró iparost vagy kereskedőt. Komoly és névvel ellátott levelek „Árva Gizi" jeligével ellátva e laphoz kéretnek. 6756—2

ÁLLÁST KERES.

Házgondnoki állást keres egy kellő biztositékkal biró hivatalnok. Bővebbet személyesen. Megkereséseket „Ügyes" jelige alatt kérek. 6888—3

Heti- vagy időszaki laphoz szerkesztőül, vagy munkatársul ajánlkozik kitünő szakember. Esetleg azok expediálását is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap" czimen kéretnek. 6792—3

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva volt, gyorsirás és gépiráshan kitünően jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfoglalni. Czime a kiadóban. 6802—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Az emberek ezrei panaszkodnak, hogy nincs munkájuk nincs keresetük. Mindenki, aki becsületesen, szorgalmasan dolgozni akar, jövedelmező foglalkozási talál. Ajánlkozók itt helyben naponta személyesen VI., Váczi-körut 21. II. em. 7. sz. alatt jelentkezhetnek, vidékről pedig irásbelileg a legkisebb helységből is „Munka" jelige alatt szintén a fenti czimen. 7027—4

Nők, kik a tisztességes munkát nem restelik, igen jelentékeny keresetet találhatnak, ha egy uj előkelő irodalmi vállalatra előfizetőket gyüjtenek. Ajánlatok „A. J." alatt e lap kiadóhivatala utján kéretnek. 6946—4

OKTATÁS.

Az Országos Magyar Gyorsiró Egyesület gyorsirási tanfolyamain f. hóban özv. Kezeynné-Bányai Amanda okl. tanitónő személyes vezetésével uj magyar levelező-, vita- és német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e gyorsirási-, továbbá Remington-gépirási tanfolyamokra korlátolt számban felvesz Glogowski és Társa Erzsébet-tér 16 sz. 6979—5

Zongora-órák adására ajánlkozik ugy házban mint házon kivül, a bécsi-konzer-vatóriumot kitünő sikerrel végzett zongoratanárnő. Elsőrendü referenciák. — Czime a kiadóhivatalban. 6822—5

ELADÁS.

Egy régi fa és szénüzlet, a belvárosban eladó Czim a kiadóhivatalban. 6918—8

Gyógyszertár, évi 4—5000 frt forgalommal halálozás miatt igen olcsó áron eladó. Venni szándékozók küldjék czimeiket „Gyógyszertár" jelige alatt a kiadóhivatalba. 6872—8

Balaton-Almádi és felső-eörsi szőllőgazdaságomból egy fél millió amerikai-, európai gyökeres és sima vessző, valamint ojtvány eladó. Kivánatra árjegyzékkel szivesen szolgálok. Suly László Veszprémben. 2291—8

Vegyészeti tisztitó intézet a Belvárosban, melynek kitünő forgalma van, halálozás miatt igen olcsón átadó. Leveleket a kiadóhivatal közvetit „IV" jelige alatt. 6902—8

Vidéki városban egy igen jól menő füszer-üzlet kedvező feltételekkel eladó. Leveleket kérek a kiadóhivatalba lehetőleg minél előbb „Kassa" jelige alatt. 6900—8

Bérház 3 emeletes eladó. A ház a Váczi-köruton van egy kitünő forgalmu kávéházzal. 10.000 frtot jövedelmez. Venni szándékozók küldjék be leveleiket a kiadóhivatalba „Bérház" jelige alatt. 6893—8

VÉTEL.

Megvételre kerestetik egy 200—300 holdas birtok lehetőleg Budapest közelében. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „Birtokos" czimen. 6904—9

Házi verkli olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóban. 6704—9

Kétkerekü kézikocsi, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6708—9

KIADÓ SZOBÁK.

Utczai bútorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházbeli különbejárattal, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6920—10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utczai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144—10

Elegánsan bútorozott 2 ablakos utczai szoba fürdőszoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6830—10

SZOBA KERESTETIK.

Csinosan berendezett udvari szobát keres az Üllői-ut közelében egy orvostanhallgató. Leveleket „Egyszerü" jelige alatt kér a kiadóhivatal. 6664—12

Keresek egy bútorozott szobát a Teréz-körut vagy Gyár-utcza közelében. Megkeresések ár megjelölésével „Mérnök" jelige alatt a kiadóba kéretnek. 6678—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utczára nyiló nagy pincze is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164—13

HITEL—PÉNZ.

Sürgősen kerestetik 200 frt kölcsön egy jóállásu hivatalnoknak. Levelet a kiadóba kérek „Fontos" jelige alatt. 6784—14

KÖNYVEK.

Jó franczia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár" jelige alatt. 6262—15

Jókai összes művei kerestetnek olcsó áron megvételre Leveleket a kiadóhivatal közvetit „Jókai" czimen. 6612—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Irodának, *műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak* alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

Kiadó üzlethelyiség. Belváros, élénk forgalmu helyén olcsó házbérrel. Czim a kiadóhivatalban. 2345—17

Fényképészeti üzlet, a Belvárosban, mely kitünően megy, szabad kézből átadó. Szives ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fényképészet" czim alatt. 6782—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemetefü-czukorkát. 1537—18

Egy tisztességes család hajlandó (2 évestől kezdve) fiu- vagy leánygyermeket teljes ellátásra csekély fizetésért elfogadni. — Czim e lap kiadóhivatalában. 6734—18

Jó ebédkosztot kaphat 1—2 ur intelligens családnál az Eötvös-utczában. Czim a kiadóban. 6766—18

Én Csillag Anna,

kinek 185 cm. hosszu óriási Loreley-haja saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatától nőtt meg. Ezt a kenőcsöt a legelőkelőbb orvosok mint egyetlen szert ajánlják **hajkihullás** ellen, a **hajnövés** elősegitésére és a **hajbőrerősbitésére,** uraknál elősegiti a szép erős szakállnövést és már rövid használat után ugy a haj, valamint a szakáll természetes fényt és tömöttséget kap és megóvja ezeket a korai őszüléstől a legmagasabb korig.

Tégelye 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 forint.

Postai széjjelküldés naponkint a pénz előzetes megküldése, vagy postautánvéttel a világ minden tájékára a gyárból:

CSILLAG ANNA

Wien, I., Seilergasse 7.

Nyomatott az ORSZÁGOS HIRLAP körforgógépén, Budapest, VIII., József-körut 65. szám.